

Samenvatting Aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet

Het Aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet bevat algemene regels voor degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden om de gebruikers van de waterbassin (zwemmers) te beschermen. Het besluit vult het Besluit activiteiten leefomgeving aan, één van de vier AMvB's die uitvoering geeft aan de Omgevingswet. Met het besluit worden de voorheen geldende regels over badinrichtingen niet alleen ingepast in het stelsel, maar wordt ook de normstelling gemoderniseerd, wordt meer verantwoordelijkheid en ruimte geboden aan de initiatiefnemer, en wordt rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan zwemmen en baden zijn vele voordelen verbonden. Zo is er een positief effect op gezondheid en welzijn, zorgt zwemmen of baden voor ontspanning en kan het belangrijk zijn voor (het onderhouden van) sociale contacten. Zwemmen en baden, als onderdeel van recreatieve voorzieningen (zoals campings, pretparken, hotels en wellness-bedrijven) ook van belang voor de economie. Verder is zwemmen een sport, waarin Nederlanders in internationaal verband regelmatig hoog scoren.

Aan het zwemmen en baden zijn ook risico's verbonden. In ons waterrijke land is het van levensbelang om te kunnen zwemmen als men te water raakt. Ook in een waterbassin bestaat een risico op verdrinking. Daarnaast kan het water microbiologisch of chemisch verontreinigd zijn en gezondheidsschade veroorzaken. Bovendien kan in en om een waterbassin letsel worden opgelopen. Met het oog op deze risico's is zwemmen en baden al gedurende enkele tientallen jaren onderwerp van specifieke overheidszorg die ook in regelgeving tot uitdrukking is gekomen.

Met de komst van de Omgevingswet worden de regels over het beschermen van de veiligheid en gezondheid bij zwemmen en baden, die nu nog een zelfstandig wettelijk kader hebben – de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) – in het nieuwe juridische stelsel geïntegreerd. Het nieuwe juridische stelsel bestaat uit de Omgevingswet en vier daarbij behorende algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Het toepassingsgebied, het instrumentenpakket, het belangenkader en de delegatiegrondslagen van de Omgevingswet zijn breed genoeg om het beschermen van veiligheid en gezondheid bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden daarin te kunnen betrekken. In 2017 zijn de vier AMvB's in procedure gebracht. Deze AMvB's, en met name het Besluit kwaliteit leefomgeving, bevatten al regels die betrekking hebben op het zwemmen en baden in oppervlaktewaterlichamen. Regels ter bescherming van de veiligheid en gezondheid van gebruikers bij het zwemmen en baden in waterbassins waren nog niet opgenomen in de vier in procedure gebrachte AMvB's. Dat had er mee te maken dat met betrekking tot die regels nog een traject van beleidsvernieuwing liep. Besloten is daarom om de regels in het stelsel in te bouwen via dit aanvullingsbesluit. Het onderhavige besluit moderniseert dus de huidige normstelling voor zwemmen en baden in waterbassins en maakt deze onderdeel van de uitvoeringsregelgeving onder de Omgevingswet.

Vier AMvB's onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet hangen vier AMvB's:

- Het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit besluit stelt rechtstreeks werkende rijksregels over activiteiten in de fysieke leefomgeving aan burgers, bedrijven en overheden in de rol van

initiatiefnemer. Het gaat daarbij vooral om milieubelastende activiteiten en wateractiviteiten. Dit besluit zal het Besluit activiteiten leefomgeving aanvullen.

- Het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit besluit stelt algemene, rechtstreeks werkende regels aan activiteiten met betrekking tot bouwwerken, zoals bouwen en slopen. Dit besluit is gericht tot eenieder die deze activiteiten uitvoert, in de praktijk vooral burgers en bedrijven.
- Het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit besluit richt zich tot bestuursorganen en bevat de inhoudelijke normen voor de bestuurlijke taakuitoefening en besluitvorming.
- Het Omgevingsbesluit. Dit besluit bevat de algemene en procedurele bepalingen voor de uitwerking van de instrumenten van de wet die voor eenieder van belang zijn, zowel voor overheden als voor bedrijven en burgers.

In totaal zijn zo'n zestig sectorale AMvB's opgegaan in de vier AMvB's onder de Omgevingswet.

Het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz) is deels al meegenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover het aangewezen zwemlocaties betreft. In dit Aanvullingsbesluit wordt het resterende deel van het Bhvbz betreffende badinrichtingen herzien en onderdeel gemaakt van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De indeling van de AMvB's, die gekoppeld is aan doelgroepen en type regelgeving, is gevisualiseerd in figuur 1.1.

De gekozen indeling van de AMvB's betekent dat de verschillende doelgroepen de regels die op hen van toepassing zijn duidelijker bij elkaar kunnen vinden. Een initiatiefnemer heeft, naast regels die opgenomen zijn in het omgevingsplan, vooral te maken met het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit besluit geeft helder aan welke algemene rijksregels gelden voor bijvoorbeeld het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in chloorbassins. Daarbij geeft dit besluit aan in welke gevallen een vergunning nodig is. Als een burger of bedrijf als onderdeel van zijn plannen ook iets wil (her)bouwen of slopen, kan hij terecht in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Hij kan in het Omgevingsbesluit vinden welke procedures hij moet doorlopen en wie het bevoegde gezag is. In het omgevingsplan van de gemeente vindt hij ten slotte welke gemeentelijke regels verder nog gelden voor zijn initiatief.

Voor een gemeente, waterschap en de provincie is ook het Besluit kwaliteit leefomgeving van belang. Dat besluit schrijft voor welke regels het bestuursorgaan moet opnemen in zijn omgevingsplan of verordening en welk beoordelingskader geldt bij vergunningen. In het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving kan het bestuursorgaan vinden welke ruimte er is om maatwerk te bieden in aanvulling op de algemene rijksregels. Hiermee kan hij waar nodig extra ruimte creëren voor gewenste ontwikkelingen en innovaties, of juist strengere eisen stellen als de situatie hierom vraagt. Het Omgevingsbesluit geeft ten slotte duidelijkheid over procedures en over instrumenten als milieueffectrapportage, kostenverhaal en financiële zekerheidsstelling.

1.2 Grondslag en reikwijdte

Dit aanvullingsbesluit bevat algemene regels voor bieden van gelegenheid tot het zwemmen of baden in waterbassins. De regels worden gesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers.

Een waterbassin is in dit besluit omschreven als een waterkerende constructie voor het zwemmen en baden. Het moet dus gaan om een aangelegde waterkerende constructie, bedoeld om water vast te houden ten behoeve van zwemmen of baden. Gelet op die omschrijving valt het bieden van gelegenheid tot zwemmen en baden in oppervlaktewaterlichamen niet onder dit besluit.

Dit besluit geeft uitwerking aan artikel 4.3, eerste lid, onder g, van de Omgevingswet, de grondslag om algemene rijksregels te stellen over het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden.

Artikel 2.24, eerste lid van de Omgevingswet is eveneens opgenomen als grondslag van het besluit. In dit artikellid is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur, met inachtneming van de grenzen van artikel 2.3, derde lid, regels kunnen worden gesteld over de uitoefening van taken of bevoegdheden door bestuursorganen om te voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde omgevingswaarden of voor het bereiken van andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. De artikelen in het Aanvullingsbesluit die aangeven over welke belangen maatwerk kan worden gesteld zijn eerder als instructie te kwalificeren dan als begrenzing van de bevoegdheid om maatwerk te stellen.

1.3 Verhouding tot andere regelgeving

Verhouding tot voorheen geldende regelgeving

Dit besluit bevat regels die voorheen waren opgenomen in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz), het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz) en de Regeling kennisgeving badinrichtingen. Deze regelingen zullen tegelijkertijd met de inwerkingtreding van dit aanvullingsbesluit worden ingetrokken.

Verhouding tot de vier AMvB's in het hoofdspoor

Hieronder wordt de verhouding toegelicht die dit aanvullingsbesluit heeft ten opzichte van de vier AMvB's in het hoofdspoor: het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit en het Besluit bouwwerken leefomgeving.

• **Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)**

Dit aanvullingsbesluit vult het Bal aan. De algemene regels voor zwemmen of baden in waterbassins komen terecht in hoofdstuk 143, dat hiervoor was gereserveerd. Daarnaast zullen in Bijlage I bij het Bal definities worden toegevoegd.

In het Bal zijn al algemene regels opgenomen voor de milieubelastende activiteit het exploiteren van een openbaar zwembad. Hier worden regels gesteld om de nadelige gevolgen die de activiteit kan hebben voor het milieu te beperken. Bij het exploiteren van een openbaar zwembad zal moeten worden voldaan aan de regels voor het zuinig gebruik van energie. Waar de milieubelastende activiteit ziet op potentieel nadelige gevolgen voor het milieu, ziet het aanvullingsbesluit op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers van een waterbassin.

• **Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)**

Voorheen waren de regels over zwemwater opgenomen in de Whvbz en onderliggende regelgeving. Hierin werd onderscheid gemaakt in 'zwemlocaties' en 'badinrichtingen'. De uitgangspunten van deze wet zijn ingebouwd in de Omgevingswet. Onder de voormalige regelgeving werd echter naast badinrichtingen nog onderscheid gemaakt tussen twee soorten zwemlocaties: 'reguliere zwemlocaties' en zwemlocaties die door de provincie ook als badinrichting werden aangemerkt. De reguliere locaties werden ook wel D-locaties genoemd; de zwemlocaties die ook badinrichting zijn, werden aangeduid als C-locaties. Voor de C- en D-locaties golden deels afwijkende wettelijke eisen. De criteria om zwemlocaties al dan niet als C-locatie aan te merken waren echter onduidelijk. In het Bkl is er daarom voor gekozen het onderscheid tussen C- en D-locaties los te laten en één regime te hanteren voor alle zwemlocaties. Deze regels over zwemlocaties zijn opgenomen in het Bkl. Met dit aanvullingsbesluit worden alleen de regels over de voormalige badinrichtingen opgenomen in het Bal.

• **Omgevingsbesluit (Ob)**

In dit besluit is aangegeven in welke gevallen een melding is vereist en dat maatwerk kan worden opgesteld. In het Ob zijn hiervan de procedurele aspecten van de melding en maatwerkvoorschriften opgenomen.

- **Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)**

In het Bbl zijn bouwtechnische eisen opgenomen. Een voorbeeld van deze bouwtechnische aspecten betreft een adequate ophanging van luchtkokers, lampen of luidsprekerboxen. Dit aanvullingsbesluit stelt regels aan het risico op letsel voor de gebruiker in en om het waterbassin. Een voorbeeld van aspecten die wel onder het bereik van dit aanvullingsbesluit valt zijn het gebruik van ruwe vloertegels om gladheid tegen te gaan.

Invoeringswet, invoeringsbesluit, invoeringsregeling

Het voorliggende besluit is gebaseerd op de versie van de Omgevingswet die in het Staatsblad in geplaatst (Stb. 2016, 156). Er is in de artikelen van het aanvullingsbesluit in beginsel niet geanticipeerd op wijzigingen, bijvoorbeeld in terminologie, die voortvloeien uit het voorstel voor de Invoeringswet Omgevingswet.

De invoeringswet zal in werking treden op hetzelfde moment als dit aanvullingsbesluit. Met de invoeringswet en daaronder hangende regelgeving wordt de intrekking van regelgeving geregeld. Ook de intrekking van de Whvbz, Bhvbz, Rhvbz en Regeling kennisgeving badinrichtingen is hierin opgenomen.

Algemene regels over activiteiten in een ministeriële regeling

De Omgevingswet biedt in artikel 4.3, derde lid, de grondslag om algemene regels bij ministeriële regeling te stellen, als deze uitvoeringstechnische, administratieve en meet- of rekenvoorschriften inhouden. Van deze mogelijkheid zal voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins alleen gebruik worden gemaakt voor zover het gaat om het opnemen van de te hanteren versies van normbladen.

Arbeidsomstandighedenwet

Wat de chloorverbindingen in de lucht betreft is het zwembadpersoneel de meest kwetsbare groep, vanwege de lange blootstellingstijd. Vooral bij het personeel kunnen ook aspecten als geluid gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Dit besluit is niet gericht op de bescherming van het personeel, daar ziet de arbeidsomstandighedenwet op. Dit aanvullingsbesluit ziet op de bescherming van de gebruikers. Een aantal regels, zoals de regels over de kwaliteit van de binnenlucht, hebben wel ook een gunstig effect wat betreft bescherming van de werknemers.

1.4 Medebetrokkenheid

De inhoud van deze nota van toelichting is afgestemd met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de aanleiding en achtergrond van dit aanvullingsbesluit in het licht van de stelselherziening.

Hoofdstuk 3 van deze toelichting beschrijft de belangrijkste beleidsmatige uitgangspunten voor de totstandkoming van dit besluit en de hoofdkeuzes die in dit besluit zijn gemaakt.

Hoofdstuk 4 noemt de instrumenten waarvan in dit Aanvullingsbesluit gebruik wordt gemaakt.

Hoofdstuk 5 gaat in op uitvoering, (interbestuurlijk) toezicht en handhaving van de onderdelen van dit besluit.

Hoofdstuk 6 zal de effecten van het besluit op bestuurslasten en administratieve lasten en het milieu beschrijven.

Hoofdstuk 7 zal de resultaten van de toetsing en internetconsultatie beschrijven nadat deze zijn uitgevoerd.

Hoofdstuk 8 gaat in op de invoering en overgangsrecht.

De artikelsgewijze toelichting beschrijft vervolgens per artikel de keuzes en achtergronden.

2 Aanleiding en achtergrond

2.1 Naar eigentijdse regelgeving ter bescherming van gebruikers van een waterbassin

Zoals in de inleiding naar voren kwam zijn er naast de vele positieve effecten ook risico's verbonden aan zwemmen en baden. Met het oog op de bescherming van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers is het daarom wenselijk om rijksregels te stellen die deze risico's zoveel mogelijk beperken. De huidige regelgeving is niet langer afdoende deze risico's adequaat te beheersen.

2.2 Moderniseringsslag normstelling

De huidige regelgeving is sinds 1984 nagenoeg ongewijzigd. In 1969 werd de Wet hygiëne en veiligheid in zweminrichtingen vastgesteld, die overigens pas in 1984 (met een aantal aanpassingen) in werking is getreden. Sinds de totstandkoming is de wet verschillende malen gewijzigd. Zo werd in 2000 de reikwijdte uitgebreid (Stb. 2000, 125) en werd de naam gewijzigd in Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz). In de wet werd onderscheid gemaakt in badinrichtingen (waar onder meer zwembaden onder vallen) en aangewezen locaties (in het oppervlakte- of kustwater). Op grond van de Whvbz waren nadere regels gegeven in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz). De inmiddels 45 jaar oude regelgeving is op tal van punten verouderd. Zo is de inhoudelijke normstelling achter gebleven bij nieuwe inzichten en als ook de ontwikkelingen in andere landen. Het onderhavige aanvullingsbesluit beoogt op deze aspecten een moderniseringsslag te maken.

2.2.1 Meer eigen verantwoordelijkheid

Waar in het Bhvbz gedetailleerde regels werden gesteld aan de inrichting en exploitatie van badinrichtingen wordt daar in het aanvullingsbesluit afstand van gedaan. In het aanvullingsbesluit staat een specifieke zorgplicht centraal. Daarnaast zal een risicoanalyse en een beheersplan moeten worden opgesteld. Tot slot wordt in plaats van aan te sluiten bij gedetailleerde middelvoorschriften meer uitgegaan van doelvoorschriften. Met deze omslag wordt meer aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Hoewel diegene nog altijd verplicht wordt tot het beschermen van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers, heeft deze meer ruimte om deze verplichting in te vullen.

2.2.2 Toekomstbestendige indeling

Het aanbod van 'wateractiviteiten' is divers en neemt nog altijd toe. Gezien deze en toekomstige ontwikkelingen is gekozen voor een bestendige indeling in activiteiten. Op willekeurig welke wijze ook invulling wordt gegeven aan het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden: een paragraaf in hoofdstuk 13 is van toepassing. Op deze manier blijft, ook in de toekomst, de gebruiker beschermd tegen de gezondheids- en veiligheidsrisico's die kleven aan het zwemmen of baden in waterbassins, zonder dat er noodzaak bestaat voor onmiddellijke aanpassing van de regelgeving.

2.2.3 Inpassen in stelsel Omgevingswet

De regelgeving omtrent zwemmen en baden wordt met het onderhavige besluit onderdeel van de uitvoeringsregelgeving onder de Omgevingswet. Aan het besluit zijn dan ook wijzigingen gedaan met het oog op het stroomlijnen van de voorschriften met het stelsel. Instrumenten als de specifieke zorgplicht, maatwerk of de melding worden in het Bal al gebruikt, en worden op dezelfde

manier in dit besluit opgenomen. Ook de indeling van het besluit is in lijn gebracht met de algemene regels van het Bal. Zo kennen de meetartikelen bijvoorbeeld een vaste volgorde en zijn de regels over de risicoanalyse en het beheersplan in een module opgenomen (een nadere toelichting hierop is te vinden in paragraaf 4.2.2). Tot slot is het aangrijpingspunt van de regels gewijzigd om dit meer in lijn te brengen met de uitgangspunten van het Bal. Niet langer worden regels gesteld aan de hele badinrichting, inclusief de balie waar kaartjes worden verkocht, de kantine en de kleedkamers. De regels zien op hetgeen echt van belang is voor de gezondheid en veiligheid van de gebruikers: de kernactiviteit zwemmen of baden in waterbassins.

2.3 Inpassen in instrumentenpalet Omgevingswet

In de wet wordt een palet aan instrumenten gegeven die invulling geven aan de beleidscyclus (zie figuur). Deze cyclus is onder meer afgeleid uit analyse van EU-richtlijnen op het gebied van de fysieke leefomgeving en ligt ten grondslag aan de structuur en het instrumentenpalet van de wet en de besluiten. De beleidscyclus is een denkmodel dat overheden kunnen gebruiken om te komen tot een evenwichtige en effectieve inzet van het wettelijke instrumentarium.

Deze beleidscyclus loopt van het ontwikkelen van beleid naar beleidsdoorwerking, van beleidsdoorwerking naar uitvoering, en komt via de fase van terugkoppeling vervolgens weer terug bij beleidsontwikkeling. De regels in dit besluit, die het Besluit activiteiten leefomgeving aanvullen, zijn gericht op de uitvoering van activiteiten.

2.4 Integraal afwegingskader

Het Integraal Afwegingskader is een hulpmiddel om te bepalen of regelgeving nodig en wenselijk is en om te komen tot de meest doelmatige vorm hiervan. In het algemeen deel van deze nota van toelichting is op verschillende plekken ingegaan op de vragen die volgen uit het Integraal Afwegingskader:

- In paragrafen 1.1 en 2.1 wordt ingegaan op de aanleiding en de probleemstelling van de stelselherziening.
- In paragrafen 1.1 en 2.4 wordt ingegaan op de doelen van dit besluit.
- Uit paragraaf 2.4 en hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd wat overheidsinterventie rechtvaardigt en wat het beste instrument is.
- In hoofdstuk 6 van het algemeen deel van deze toelichting wordt ingegaan op de effecten van de stelselherziening en dit besluit voor burgers, bedrijven en overheid.
- In hoofdstuk 7 van het algemeen deel van deze toelichting wordt ingegaan op de partijen die zijn betrokken.

2.5 Uitgangspunten van de stelselherziening

De in paragraaf 1.1 genoemde vier verbeterdoelen zijn de basis voor de beleidsmatige uitgangspunten die zijn gebruikt bij de stelselherziening van het omgevingsrecht. Deze uitgangspunten zijn uitgebreid beschreven in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Omgevingswet. De zeven belangrijkste uitgangspunten voor de stelselherziening zijn de volgende:

1. Europees recht en internationale verdragen: uitgangspunt is dat in de Omgevingswet voor onderwerpen die door EU-richtlijnen en relevante internationale verdragen worden bestreken, niets anders of méér wordt vastgelegd dan wat die richtlijnen voorschrijven, tenzij daar na

afweging van alle belangen aanleiding toe is. Met het aanvullingsbesluit wordt overigens geen Europese regelgeving geïmplementeerd.

2. Gelijkwaardige bescherming: uitgangspunt is dat het niveau van bescherming van gezondheid, veiligheid en omgevingskwaliteit gelijkwaardig blijft aan het oude niveau. De vormgeving van het juridische instrumentarium kan wel worden aangepast, maar het achterliggende beleidsdoel blijft in beginsel gehandhaafd. Ook gelijkwaardige rechtsbescherming is een uitgangspunt. De rechtsbescherming met de Omgevingswet mag niet minder worden. De vereenvoudiging van procedures voor initiatiefnemers leidt niet tot inperking van de rechten van andere belanghebbenden.
3. Flexibiliteit (afwegingsruimte en maatwerkmogelijkheden): uitgangspunt is dat ruimte wordt geboden om betere en meer samenhangende afwegingen te maken, die rekening houden met lokale omstandigheden en ontwikkelingen. Daarbij is flexibiliteit altijd bedoeld om de doelen van de wet te dienen – dus om de fysieke leefomgeving te beschermen en doelmatig te benutten. Dit uitgangspunt komt nadrukkelijk terug in de regels over zwemmen of baden in waterbassins.
4. Aansluiting bij bestaande rollen en verantwoordelijkheden van burgers, bedrijven en overheid: uitgangspunt is dat voorkomen moet worden dat activiteiten van enkelen nadelige gevolgen (kunnen) hebben voor velen. Daarom worden bepaalde activiteiten gebonden aan vergunningen of algemene regels (waarbij regulering met algemene regels de voorkeur verdient).
5. Aansluiten bij de bestaande bestuurlijke taakverdeling: uitgangspunt is dat de gemeente primair verantwoordelijk is en blijft voor de zorg van de fysieke leefomgeving ('decentraal tenzij'). In een aantal situaties is om pragmatische redenen of omwille van doelmatigheid gekozen voor een toedeling van een taak aan een ander bestuursorgaan. Zo blijft de provincie het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels over zwemmen of baden in waterbassins.
6. Vertrouwen: uitgangspunt is meer ruimte voor maatschappelijke initiatieven, betere betrokkenheid van de maatschappij bij besluitvormingsprocessen en minder regels gericht op de verzekering van professioneel gedrag van overheden.
7. Toezicht en handhaving: uitgangspunt is dat in het kader van de stelselherziening geen ingrijpende vernieuwing van het handavingsinstrumentarium nodig is. Waar initiatiefnemers zelf of door het inschakelen van derde private partijen actief zorgen voor een continue borging van de naleving van regels, kan overheidstoezicht worden teruggebracht.

Bij de voorbereiding van dit besluit zijn verder het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de projectgroep Zwemwaterwet betrokken. Leden van die projectgroep komen onder meer uit provincies, gemeenten, waterschappen, Recron, Koninklijke Horeca Nederland, Nationaal Platform Zwembaden Nationale Raad Zwemveiligheid (NPZ-NRZ), en FNV.

3 Beleidsmatige uitgangspunten en hoofdkeuzes

3.1 Beleidsmatige uitgangspunten

Hieronder volgen de beleidsmatige uitgangspunten die bij het opstellen van dit aanvullingsbesluit een rol hebben gespeeld ten aanzien van het toepassingsbereik, de normadressaat en het bevoegd gezag.

3.2 Toepassingsbereik

In artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder g, is de grondslag opgenomen voor het stellen van algemene rijksregels voor 'het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden'. Hiervoor is al aangegeven, dat dit besluit alleen regels bevat over het gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in waterbassins. De begrippen "waterbassin", "zwemmen en baden" en "gelegenheid bieden tot" spelen een belangrijke rol bij het bepalen van het toepassingsbereik, en worden hierna

achtereenvolgens behandeld. Vervolgens wordt nader ingegaan op de keuzes die gelet op het uitgangspunt decentraal, tenzij, zijn gemaakt over die situaties, waarin wel sprake is van gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in een waterbassin.

3.2.1 Begrippen in relatie tot het toepassingsbereik

Waterbassins

Een waterbassin is in dit besluit omschreven als een waterkerende constructie voor het zwemmen of baden. Het moet dus gaan om een aangelegde waterkerende constructie, bedoeld om water vast te houden ten behoeve van zwemmen of baden. Oppervlaktewaterlichamen en andere overwegend natuurlijke waterlocaties, zoals vijvers of zwemmeertjes die in contact staan met het oppervlaktewater of gevuld zijn uit grondwater zijn geen constructie, en vallen daarmee niet onder de definitie. Ook is geen sprake van een waterbassin als een waterkerende constructie is aangelegd maar deze niet bedoeld is voor zwemmen of baden, zoals het geval kan zijn bij een kunstmatig aangelegde waterpartij in een park, een stadsfontein of een waterreservoir dat is bestemd voor het bergen van water voor brandbestrijding.

Het waterbassin moet gevuld zijn met water, of bestemd zijn om voor het zwemmen of baden gevuld te zijn met water. Het gaat hierbij om water zoals dat in het normale spraakgebruik wordt gebruikt, zoals bijvoorbeeld drinkwater, regenwater of zeewater. Modder wordt niet gezien als water, al is water een belangrijk bestanddeel van modder. Modderbaden vallen daarmee buiten dit hoofdstuk. Ook andere vloeistoffen zoals melk, yoghurt of bier waarmee een waterbassin ten behoeve van het zwemmen of baden kunnen worden gevuld zijn niet te kwalificeren als water. Van water is wel sprake als het gaat om water met allerlei toevoegingen zoals zout of kruidenmengsels.

Zwemmen of baden

Zwemmen en baden is in de wet niet nader omschreven. Aangesloten wordt bij het normale spraakgebruik. Dat brengt met zich mee dat niet elk contact met water in een waterkerende constructie als zwemmen of baden wordt gezien. Als slechts een klein deel van het lichaam in een bak met water komt wordt dit naar normaal spraakgebruik niet gezien als zwemmen of baden. Voorbeelden hiervan zijn een voetenbad in de saunagang voor de procedure van opwarmen of afkoelen van het lichaam of het plaatsen van een elleboog in een waterbakje ter herstel van lichamelijke klachten. Als echter in een ziekenhuis of therapeutische instelling patiënten ter herstel van lichamelijke of geestelijke klachten met hun gehele lichaam in water gaan is er wel sprake van zwemmen of baden. Ook bij verschillende cosmetische behandelingen kunnen lichaamsdelen voor enige tijd in water worden ondergedompeld. Ook hierbij zal het van de situatie afhangen of dit in het normale spraakgebruik als zwemmen of baden wordt gezien. Als bijvoorbeeld alleen de voeten worden ondergedompeld zal er geen sprake zijn van zwemmen of baden, ook niet als er bijvoorbeeld – zoals bij fish-spa's, vissen in het bassin aanwezig zijn. Als men daarentegen als onderdeel van de behandeling in zijn geheel in een waterbassin zou gaan zal ook in het normale spraakgebruik wel over baden worden gesproken.

Het begrip zwemmen of baden impliceert dat er bij een waterbassin naast het vasthouden van water ook sprake moet zijn van enige waterdiepte en enige duur van verblijf. Een "bedriegertje", een onopvallend verwerkt fonteintje in de vloer die de over die vloer wandelende bezoekers verrast door op een willekeurig moment te gaan spuiten, zal niet als zwemmen of baden worden opgevat. Ook een constructie waarin kinderen op kleine schaal zonder zelf te water te gaan kunnen spelen met het aanleggen van dammen en het vasthouden van water in sluizen zal niet als zwemmen en baden worden gezien. Als echter in een park een ondiep waterbassin als onderdeel van een speeltuin is aangelegd om kinderen in het water te laten spelen zal al snel over zwemmen of baden worden gesproken, ook als het waterreservoir relatief ondiep is.

Gelegenheid bieden tot

Een derde begrip dat een rol speelt is "gelegenheid bieden tot". Ook hierbij is het normale spraakgebruik leidend, en heeft een belangrijke rol gespeeld bij het bepalen van het toepassingsbereik. Zo wordt gebruik van waterbassins binnen een particulier huishouden door personen die daartoe behoren niet gezien als "gelegenheid bieden tot" zwemmen of baden. Dat geldt zowel voor een badkuip in de badkamer, die immers ook valt onder de omschrijving van waterbassin, als een zwembad in de tuin, ongeacht de vraag of daarbij behandeling van het water plaatsvindt en op welke wijze. Daarbij maakt het bovendien niet uit of het gaat om een huishouden in een koopwoning of een huurwoning.

3.2.2 Nadere keuzes over het toepassingsbereik

Situaties vergelijkbaar met particulier huishouden

Hiervoor is aangegeven dat gebruik van waterbassins binnen een particulier huishouden door personen die daartoe behoren niet gezien wordt als "gelegenheid bieden tot" zwemmen of baden. Als binnen een huishouden door derden gebruik wordt gemaakt van waterbassins, bijvoorbeeld tijdens een bezoek of een verjaardagsfeestje, zou wel van "gelegenheid bieden tot zwemmen en baden" kunnen worden gesproken. De vraag is dan of voor dergelijke situaties ter bescherming van de gebruikers het stellen van regels door de overheid voor het zwemmen of baden voor de hand ligt. Voor de meeste situaties is het antwoord op deze vraag ontkennend. Van de overheid kan niet verwacht worden, dat deze via specifieke regels gebruikers van waterbassins in dergelijke situaties beschermt. Dat bij het gebruik geen onaanvaardbare risico's voor gezondheid en veiligheid optreden hoort bij de eigen verantwoordelijkheid van zowel diegenen die het waterbassin ter beschikking stellen als van diegenen die er gebruik van maken. De overheid kan hier redelijkerwijs geen rol in spelen.

Eenzelfde conclusie geldt voor situaties die veel overeenkomsten vertonen met een huishouden. Het gaat dan om waterbassins in ruimten bestemd voor tijdelijk verblijf van een enkel persoon of een afzonderlijke groep personen, zoals bij een kamer of suite in een hotel, motel, pension of vakantiehuisje, of een tijdelijk verhuurd afzonderlijk deel van een gebouw, zoals bij een bed and breakfast, of tijdelijke verhuur van de eigen woning aan derden. Ook als in deze situaties in beperkte mate sprake is van het delen van voorzieningen die normaal gesproken tot één huishouden behoren, zoals een badkuip in een badkamer in een hostel die door een aantal gasten wordt gedeeld, ligt het niet voor de hand om specifieke regels over gelegenheid bieden tot zwemmen en baden door de overheid te stellen. Alle voornoemde situaties worden daarom buiten het toepassingsbereik van dit besluit gehouden.

Dit geldt echter niet voor situaties, waarin het gebruik niet meer vergelijkbaar is met een huishouden, bijvoorbeeld als het waterbassin bij een woonhuis door de eigenaar structureel ter beschikking van derden wordt gesteld, zoals een vereniging die het waterbassin gebruikt om daarin kinderen te leren zwemmen. Ook waterbassins die wat schaal betreft niet meer vergelijkbaar zijn met een huishouden, zoals een waterbassin bij een pension of hotel dat vergelijkbaar is met een zwembad bij bijvoorbeeld een fitnesscentrum, vallen wel onder het toepassingsbereik.

Waterbassins die voor korte periode worden opgesteld

In de praktijk komen situaties voor waarbij waterbassins voor korte periode worden opgesteld. Deze situaties variëren van gebruik dat vergelijkbaar is met huishoudelijk gebruik tot bijzondere gelegenheden bij evenementen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan:

- een met drinkwater gevuld opblaasbaar kinderbad dat op een warme dag door bewoners op een grasveld tussen woningen wordt opgesteld en door kinderen van naastgelegen woningen wordt gebruikt,

- een waterattractie die tijdens een straatfeest wordt opgesteld, of
- een waterbak dat in het kader van een adventure-run wordt opgesteld en gevuld wordt met oppervlaktewater of drinkwater.

In dergelijke situaties is er veelal sprake van geringe risico's, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de gebruikers (of hun ouders) nadrukkelijk een rol speelt. Van de overheid kan eigenlijk niet verwacht worden dat ze ook in dergelijke situaties bescherming biedt. Het stellen van allerlei administratieve verplichtingen (zoals 4 weken van tevoren melden) is niet reëel en de overheid heeft ook geen capaciteit om hierop toezicht uit te oefenen. Het onder de regelgeving brengen van dergelijke situaties suggereert een aandacht van de overheid die niet waargemaakt kan worden. Op de zorgplicht van de wet kan worden teruggevallen zodra sprake is van onaanvaardbare situaties waar de overheid tegen aan loopt of waarover de overheid geïnformeerd wordt op te treden, maar een actieve opstelling van de overheid is niet in deze situaties niet aan de orde.

3.2.3 Indeling waterbassins die wel onder het toepassingsbereik vallen

Waterbassins kunnen op verschillende manieren worden gebruikt voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden. In grote lijnen kan onderscheid worden gemaakt tussen waterbassins waarbij zwemwaterbehandeling ervoor zorgt dat het water voor langere tijd en door meerdere gebruikers kan worden gebruikt, en waterbassins waarin over het algemeen geen behandeling van het water plaatsvindt en het water daarom ook een kortere verblijfstijd heeft. Uitgaande van de verschillen in gebruik wordt in dit besluit een onderverdeling van waterbassins in vier soorten gebruikt:

- waterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd,
- zwembijvers,
- bassins met eenmalig gebruik door een persoon, en
- overige waterbassins.

Deze onderverdeling wordt hieronder kort toegelicht.

Waterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd

Bij waterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd is het meestal de bedoeling dat het water voor langere tijd in het waterbassin blijft staan en door meerdere personen kan worden gebruikt. Het water wordt daarbij meestal ook verwarmd. In deze omstandigheden is sprake van langdurige inbreng van verontreiniging en ontstaat een klimaat waar micro-organismen gedijen. Om een minimumkwaliteit van het water onder deze omstandigheden te waarborgen is behandeling van het water nodig, die veelal uit filtratie en uit desinfectie met chloorverbindingen bestaat. Bij onjuist gebruik kan de behandeling zelf een risico voor de gezondheid betekenen: er kunnen voor de gezondheid acuut schadelijke chloorverbindingen vrijkomen (waaronder chloorgas), zowel bij regulier gebruik als bij incidenten, en de filters en armaturen kunnen zelf een plaats worden waar micro-organismen groeien. Bij een juiste behandeling van het water is het voordeel dat ook overdracht van micro-organismen tussen personen in het bad deels wordt tegengegaan. Het gelijktijdig gebruik door meerdere personen brengt daardoor minder risico's met zich mee en is bij deze waterbassins ook standaard.

Chloor is een middel dat niet alleen desinfecteert, maar dat bij contact met verontreinigingen afkomstig van de gebruikers allerlei chloorverbindingen vormt die zowel in het water als de lucht (veel van de verbindingen zijn vluchtig) irritatie kunnen veroorzaken. Ernstige gezondheidsrisico's zouden daarbij alleen bij frequent en langdurig gebruik aan de orde kunnen zijn, kortdurende effecten (zoals de rode ogen) kunnen wel optreden.

Het beheersen van de risico's die te maken hebben met circulatie van water vraagt om continue aandacht van degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in dat waterbassin. Zo zal de waterkwaliteit frequent (bij intensief gebruik vaker dan dagelijks) op een aantal parameters

onderzocht moeten worden, waarbij met name de parameters die het zuiveringsproces bewaken, zoals het gehalte aan vrij beschikbaar chloor en de zuurgraad, cruciaal zijn. Als deze twee parameters niet op orde zijn, kunnen problemen snel optreden en escaleren.

Zwemvijvers

Zwemvijvers zijn in de open lucht kunstmatig aangelegde waterbassins waarin de omstandigheden van natuurlijk water worden nagebootst. Het water in de zwemvijvers staat echter anders dan bij oppervlaktewaterlichamen niet in contact met de onderliggende bodem en ook niet met het watersysteem. Bij ingebruikname worden de vijvers gevuld met drinkwater. Zwemvijvers hebben een gebruiksdeel waarin gezwommen wordt, en een zuiveringsdeel, waarin het water behandeld wordt met gebruik van een helofytenfilter en eventuele andere fysische methoden. Er worden geen chemische desinfectiemiddelen toegevoegd. Daardoor kunnen in het water verschillende organismen aanwezig zijn. Er is echter geen sprake van een normaal ecosysteem, ook omdat het water niet in verbinding staat met ander natuurlijk water. In de terminologie van de Omgevingswet is er dan ook geen sprake van een oppervlaktewaterlichaam: regels over het beheer en bescherming van oppervlaktewaterlichamen zijn daarom niet van toepassing.

Bassins voor eenmalig gebruik door één persoon

Deze waterbassins zullen wat uitvoering en gebruik betreft vaak vergelijkbaar zijn met een badkuip. Voor gebruik worden deze waterbassins gevuld met drinkwater, dat meestal verwarmd wordt. De waterbassins worden door slechts één persoon tegelijkertijd gebruikt. Na gebruik worden de waterbassins weer geleegd en voor de volgende gebruiker opnieuw met schoon water gevuld. Deze waterbassin kunnen bijvoorbeeld voorkomen in wellness-centra, waarbij aan het water soms ook andere stoffen worden toegevoegd, zoals verschillende kruiden en etherische oliën.

Doordat voor elke gebruiker nieuw schoon water wordt gebruikt zijn er in beginsel geen aan de waterkwaliteit gerelateerde risico's. Wel is het van belang dat het waterbassin goed ontworpen is zodat er na het legen geen water achterblijft in eventuele armaturen. Hierin zou bacteriegroei kunnen plaatsvinden dat uiteindelijk via het bassinwater tot besmetting van de gebruikers zou kunnen leiden. Ook dient het waterbassin na het legen adequaat te worden schoongemaakt, om risico's voor de gezondheid door opeenvolgend gebruik te voorkomen.

Overige waterbassins

Tot de overige waterbassins behoren gelet op het voorgaande waterbassins waarbij het bassinwater niet wordt behandeld door middel van desinfectie of een helofytenfilter en waarbij sprake is van gebruik van hetzelfde water door meerdere personen. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn bij peuterspeelbaden. Dit zijn kleine baden met een geringe waterdiepte die zijn ingericht om te spelen of baden, met een harde bodem, zoals een betonnen bak. Peuterspeelbaden zijn vaak te vinden in de stedelijke omgeving. Deze baden kunnen snel verontreinigd raken doordat ze een relatief klein watervolume hebben en een relatief hoge belasting. Daarnaast zal het regelmatig voorkomen dat kleine kinderen erin urineren en vuil inbrengen vanuit de omgeving. Vanwege dit risico op snelle verontreiniging vragen dergelijke baden om adequaat beheer om te voorkomen dat risico's voor de gezondheid optreden. Een ander voorbeeld van overige waterbassins is een koud water dompelbad in een sauna, waarvan meerdere gebruikers tegelijk of na elkaar gebruik kunnen maken. Of een waterbassin waarbij sprake is van een constante verversing van het water.

3.3 Normadressaat

Ten aanzien van de normadressaat wordt aangesloten bij de keuzes die zijn gemaakt in het Bal.

De regels in het besluit zijn gericht tot degene die de activiteit verricht waarop die regels betrekking hebben. Diegene moet zorg dragen voor de naleving van de regels die over de activiteit gelden.

Deze plicht houdt ook in, dat de normadressaat ervoor zorgt, dat eventuele werknemers of andere bedrijven die binnen de activiteit in opdracht van de normadressaat deelactiviteiten verrichten, zoals onderhoud van bepaalde installaties, de regels naleven. Dat geldt ook voor eventuele regels die als maatwerkvoorschrift over de activiteit zijn gesteld, en voor het bij de activiteit eventueel gebruiken van een gelijkwaardige maatregel.

De wet en dit besluit bevatten geen nadere duiding aan welke criteria "degene die de activiteit verricht" in een concreet geval zou moeten voldoen. Zo bevatten de wet en het besluit bijvoorbeeld geen bepalingen over welke vorm van zeggenschap diegene over de activiteit moet hebben, of welke rechtsvorm er wel of niet onder valt. Het mag ook zonder een regeling in de wet of het besluit duidelijk zijn, dat degene die de activiteit verricht (economische) zeggenschap over die activiteit zal moeten hebben. Daarbij gaat het zowel om het daadwerkelijk kunnen starten van die activiteit als het zo nodig aanpassen of zelfs staken daarvan. Degene die de activiteit verricht kan zowel een natuurlijke persoon zijn, als een rechtspersoon. Veelal zal degene die de activiteit verricht eigenaar of huurder zijn van het perceel waarop de activiteit wordt verricht.

Voorgaande betekent niet dat het bevoegd gezag steeds zelf moet achterhalen wie normadressaat is. Door het doen van een melding of het verstrekken van gegevens wordt voor het bevoegd gezag in beginsel duidelijk, wie degene is die de activiteit zal verrichten. Die wordt dan als normadressaat gezien en is aanspreekpunt voor het zo nodig stellen van een maatwerkvoorschrift, of bij een waarschuwing voorafgaand aan handhaving.

Gedurende het verloop van de activiteit kan degene die de activiteit verricht wijzigen. Dit besluit bevat de plicht om als de normadressaat wijzigt het bevoegd gezag hierover te informeren.

In sommige gevallen is het mogelijk dat verschillende rechtspersonen als normadressaat zouden kunnen optreden. Dat kan aan de orde zijn in situaties van "getrapte verantwoordelijkheid", bijvoorbeeld als een landelijk opererend bedrijf een nieuwe lokale vestiging opent. In die gevallen kan men een keuze maken over wie de vereiste informatie voorafgaand aan de start van die vestiging aan het bevoegd gezag verstrekt. Dat kan de hoofdvestiging van het landelijk opererend bedrijf zijn, maar ook degene die de economische zeggenschap heeft over de lokale vestiging. Degene die uiteindelijk melding doet of informatie verstrekt zal vanaf dat moment als degene die de activiteit verricht worden beschouwd.

3.4 Bevoegd gezag

Voor activiteiten die binnen het toepassingsbereik van dit besluit vallen, wordt in het besluit ook het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels aangewezen. Het gaat daarbij om het bevoegd gezag:

- waaraan een melding wordt gedaan,
- dat een maatwerkvoorschrift kan stellen, en
- dat beslist op een aanvraag om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel.

De aanwijzing van het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels is gebaseerd op de artikelen 4.9 tot en met 4.13 van de wet. In artikel 4.9 van de wet is de hoofregel opgenomen: burgemeester en wethouders kunnen worden aangewezen als bevoegd gezag. Hiervan is in dit besluit geen gebruik gemaakt. In artikel 4.11 van de wet is het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden genoemd als categorie waarvoor gedeputeerde staten als bevoegd gezag kunnen worden aangewezen. Vanwege de continuïteit met de huidige regelgeving is ook voor het aanwijzen van de provincie gekozen voor de algemene rijksregels in dit besluit.

Artikel 18.2 van de wet bepaalt wie het bevoegd gezag is dat zorg draagt voor de bestuursrechtelijke handhavingstaak. In dat artikel is onder meer bepaald, dat als sprake is van een activiteit waarvoor algemene rijksregels zijn gesteld, de bestuursrechtelijke handhavingstaak bij het bevoegd gezag voor die algemene rijksregels berust. Door het aanwijzen van gedeputeerde staten als bevoegd gezag in artikel 13.3 berust de bestuursrechtelijke handhavingstaak voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin derhalve ook bij gedeputeerde staten.

Artikel 4.8 van de wet bepaalt ten slotte wie bevoegd gezag is voor decentrale algemene regels. Voor de omgevingsverordening is dit gedeputeerde staten. Tot die decentrale regels behoren ook eventuele maatwerkregels.

3.5 Wijzingen ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet

- Niet langer wordt aangesloten bij het begrip 'badinrichting' of bij waterbassins met een wateroppervlakte van 2 vierkante meter. De regelgeving ziet slechts op datgene dat van belang is voor het beschermen van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers.
- Er is een nieuwe indeling gemaakt in activiteiten. Deze indeling is toekomstbestendig.

4 Verschillende typen regels en instrumenten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de hoofdkeuzes bij de inzet van de belangrijkste regels en instrumenten:

- De specifieke zorgplicht
- Doelvoorschriften, middelvoorschriften, informatieverplichtingen, waarbij in het bijzonder wordt ingegaan op waterkwaliteitseisen en kwaliteitseisen voor de binnenlucht, de risicoanalyse ne het beheersplan, en informatieverplichtingen
- Gelijkwaardige maatregelen
- Maatwerkregels en maatwerkvoorschriften
- Meldingsplichten

4.1 Specifieke zorgplicht

Specifieke zorgplichten binnen de stelselherziening

In het Besluit activiteiten leefomgeving is voor elke categorie van activiteiten een specifieke zorgplicht opgesteld. Deze zorgplichten bouwen voort op de algemene zorgplicht in de wet, maar zijn concreter. De specifieke zorgplicht geeft het doel aan dat bij de bescherming van de fysieke leefomgeving moet worden bereikt zonder daarbij aan te geven met welke middelen dat doel bereikt moet worden, en zonder dat doel in kwantificeerbare termen te omschrijven. De specifieke zorgplicht houdt daarmee het midden tussen de algemene zorgplicht van de wet en de meer uitgewerkte doelvoorschriften en middelvoorschriften. In dit Bal zijn de volgende hoofdkeuzes gemaakt:

- a. de specifieke zorgplicht verschilt wat toepassingsbereik betreft niet van overige regels
- b. de specifieke zorgplicht komt niet in de plaats van uit oogpunt van rechtszekerheid wenselijke nadere uitwerking van regels over activiteiten
- c. de specifieke zorgplicht doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer voor zover geen uitgewerkte regels gelden,
- d. de specifieke zorgplicht blijft gelden als in het besluit meer uitgewerkte regels zijn gesteld;

- e. de specifieke zorgplicht geldt ook voor vergunningplichtige activiteiten, en
- f. de specifieke zorgplicht is, net als andere algemene rijksregels, bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaafbaar.

Deze hoofdkeuzes zullen hieronder kort worden toegelicht.

Ad a:

De specifieke zorgplicht is een algemene regel en valt als zodanig binnen het toepassingsbereik dat is bepaald in de artikelen 13.1 en 13.2. Dit betekent dat de specifieke zorgplicht alleen geldt als sprake is van een activiteit en oogmerk als genoemd in deze artikelen. Op een activiteit of een belang dat niet binnen het toepassingsbereik van hoofdstuk 13 valt, maar wel binnen het toepassingsbereik van de wet valt, is de wettelijke zorgplicht van toepassing.

Ad b:

Het vinden van de juiste balans bij de inzet van verschillende typen regels is van groot belang. Daar waar in de praktijk bij een activiteit breed optredende nadelige gevolgen voor de leefomgeving door doelvoorschriften of middelvoorschriften kunnen worden gereguleerd is voor deze doel- of middelvoorschriften gekozen. Anderzijds is de keuze voor doelvoorschriften of middelvoorschriften niet altijd mogelijk of wenselijk.

In het besluit zijn bijvoorbeeld niet langer regels opgenomen die voor een initiatiefnemer vanzelfsprekend zijn. Door deze vanzelfsprekende regels achterwege te laten, kan het aantal regels in dit besluit worden beperkt en worden geen regels opgenomen, die door velen als betuttelend worden ervaren en zouden afleiden van de hoofdzaken. Zo maakt een specifieke zorgplicht het mogelijk om zich bij het formuleren van algemene regels te richten op de hoofdzaken. Omdat er een specifieke zorgplicht geldt is het niet nodig om alle potentiële nadelige gevolgen van de activiteiten volledig met detailregels af te dekken.

Naast het niet opnemen van vanzelfsprekende regels is ook niet getracht om alle potentiële nadelige gevolgen in doel- of middelvoorschriften te vangen, als die nadelige gevolgen weliswaar in theorie overal aan de orde kunnen zijn, maar zich in de praktijk alleen zelden voordoen.

Ten slotte ontbreken doel- en middelvoorschriften voor nieuwe activiteiten of het op een andere manier dan gebruikelijk verrichten van bestaande activiteiten, waarmee bij het opstellen van regels geen rekening kon worden gehouden. Dat bepaalde ontwikkelingen niet te voorzien zijn is onvermijdelijk in een maatschappelijke werkelijkheid die divers en dynamisch is. De specifieke zorgplicht geldt in deze situaties als vangnet.

Ad c:

Uit de specifieke zorgplicht volgt dat het voor de bescherming van de fysieke leefomgeving niet voldoende is om alleen de doelvoorschriften of maatregelen die in dit besluit zijn voorgeschreven strikt en naar de letter na te leven. Op grond van de specifieke zorgplicht rust op degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden de plicht om daarnaast te blijven nadenken over maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om nadelige gevolgen voor de in dit besluit geregelde belangen te voorkomen of afdoende te beperken.

Ad d:

De specifieke zorgplicht blijft van kracht naast eventuele andere in dit besluit opgenomen algemene regels. Dit laat onverlet dat in het algemeen het naleven van de voorschriften van dit besluit voldoende zal zijn om nadelige effecten te voorkomen, uitgaande van de gebruikelijke wijze waarop de in het besluit gereguleerde activiteiten in de praktijk worden uitgevoerd. Maar wanneer degene die de activiteit verricht ongebruikelijke handelingen uitvoert of juist handelingen nalaat, waarvan ieder redelijk denkend mens kan weten dat daardoor nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan die eenvoudig voorkomen hadden kunnen worden, heeft de zorgplicht wel betekenis naast de voorschriften.

Ook kan de zorgplicht betekenis naast de voorschriften hebben als zich in de fysieke leefomgeving bijzondere omstandigheden voordoen, die ook een bijzondere inspanning kunnen vragen van degene die de activiteit verricht. Ook met die bijzondere omstandigheden kan bij het stellen van de regels onmogelijk rekening worden gehouden.

Ad e:

Een specifieke zorgplicht blijft van kracht op een vergunningplichtige activiteit. Deze hoofdkeuze over de specifieke zorgplicht is voor hoofdstuk 13 minder relevant omdat voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden geen vergunning nodig is.

Ad f:

De specifieke zorgplicht is, net als andere algemene rijksregels, bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaafbaar. Directe handhaving op de specifieke zorgplicht ligt voor de hand bij evidente overtredingen. Daarvan is sprake in situaties waarin het handelen of nalaten van degene die de activiteit verricht "onmiskenbaar" in strijd is met de zorgplicht. Een specifieke zorgplicht kent een meer 'open karakter' dan de overige algemene regels. Bij een specifieke zorgplicht kunnen daarom situaties aan de orde zijn waarin minder duidelijk is of van onmiskenbare strijd sprake is. Het bevoegd gezag zal dan een keuze moeten maken tussen een handhavingstraject of het eerst verduidelijken wat de specifieke zorgplicht inhoudt.

De specifieke zorgplicht gaat niet zo ver dat daaronder ook het voorkomen of beperken van nadelige gevolgen valt die in redelijkheid voor degene die de activiteit verricht niet te voorzien zijn. In dergelijke situaties zal het bevoegd gezag eerst moeten concretiseren dat maatregelen nodig zijn. Bij inzet van algemene regels kan deze concretisering zowel in rijksregels als decentrale regels de vorm hebben van het stellen van een maatwerkvoorschrift. Voor zover de specifieke zorgplicht in algemene rijksregels of de omgevingsverordening is opgenomen is concretisering via maatwerkregels ook een optie. Op de instrumenten maatwerkvoorschrift en maatwerkregel wordt in paragraaf 4.4 nader ingegaan. Als een vastgesteld maatwerkvoorschrift vervolgens niet wordt nageleefd, kan alsnog handhavend worden opgetreden tegen overtreding daarvan.

Het initiatief voor het concreet invullen van wat onder de specifieke zorgplicht valt, hoeft overigens niet altijd bij het bevoegd gezag te liggen. Het is ook mogelijk dat degene die de activiteit verricht of een derde belanghebbende zekerheid wil verkrijgen over die gekozen invulling. Een van de mogelijkheden om deze zekerheid te verkrijgen is het verzoek aan het bevoegd gezag om een maatwerkvoorschrift te stellen. Een andere optie is overleg met het bevoegd gezag over de nadere invulling van de specifieke zorgplicht zonder de uitkomst van het overleg te formaliseren in een maatwerkvoorschrift, bijvoorbeeld als alle betrokkenen het eens zijn met die invulling.

De specifieke zorgplichten in dit besluit zijn zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk handhaafbaar. Gelet op bovenbeschreven rol die deze zorgplicht speelt zou het niet logisch zijn om juist in de gevallen waarin onmiskenbaar sprake is van strijd met de zorgplicht het strafrechtelijk instrumentarium niet ter beschikking te hebben. Een keuze om de zorgplicht alleen bestuursrechtelijk handhaafbaar te laten zijn, zou ertoe kunnen leiden dat er druk ontstaat om vaker voor een ieder evidente verplichtingen in gedetailleerde voorschriften te vertalen, alleen om diegenen die zich het minst van de bescherming van de fysieke leefomgeving aantrekken en zelfs de onmiskenbare zorg niet betrachten, alsnog strafrechtelijk aan te kunnen pakken op die voorschriften. De meer bewuste initiatiefnemer zou daarmee "onder de kwade lijden" en met een veelheid aan vanzelfsprekende regels worden geconfronteerd.

Omgaan met specifieke zorgplichten in dit besluit

In dit besluit wordt een extra activiteit aan het Besluit activiteiten leefomgeving toegevoegd: het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins. Voor deze activiteit is eveneens een specifieke zorgplicht opgenomen volgens de al eerder gemaakte hoofdkeuzes.

Niet alle hoofdkeuzes zijn even relevant voor deze activiteit. Zo is er geen vergunning vereist voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden. Dat een specifieke zorgplicht ook naast de voorschriften in de vergunning blijft gelden, is dan ook minder relevant. Dat een specifieke zorgplicht naast meer uitgewerkte regels in het besluit geldt daarentegen, is wel relevant. Zeker omdat er in afdeling 13.2 weinig algemene rijksregels zijn opgenomen over het risico van verdrinking of letsel van de gebruikers.

Ook geldt dat de specifieke zorgplicht aansluit bij de oogmerken die in het hoofdstuk zijn opgenomen. De zorgplicht sluit aan bij de nadelige gevolgen die de activiteit kan hebben voor de verdrinking van gebruikers, de gezondheid van de gebruikers en letsel van gebruikers. Degene die de activiteit verricht is verplicht met het oog op deze belangen te handelen. Daarnaast is in het tweede lid, naast het opnemen van de strekking van artikel 4.27, tweede lid, van de wet, de verplichting uit het eerste lid nader geconcretiseerd.

Onder de specifieke zorgplicht voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden vallen ook enkele vanzelfsprekende regels. Een voorbeeld van een dergelijke regel is het vlak voor tijd vullen van een waterbassin voor eenmalig gebruik. Het is duidelijk dat de waterkwaliteit zal afnemen naarmate het water in het waterbassin langer staat. Met het oog op het beschermen van de gezondheid zal daarom niet al te lang voor tijd het waterbassin moeten worden gevuld. Dit hoeft echter niet in een algemene rijksregel te worden uitgeschreven.

4.2 Doelvoorschriften, middelvoorschriften, informatieverplichtingen

Net als in het Bal hebben ook de meer uitgewerkte regels die zijn opgenomen in dit besluit de vorm van doelvoorschriften, middelvoorschriften of informatieverplichtingen.

Doelvoorschriften kennen een doel dat te bereiken is in objectieve termen. De artikelen met kwaliteitseisen voor het water in een waterbassin zijn voorbeelden van doelvoorschriften. Middelvoorschriften verplichten direct om bepaalde maatregelen te treffen. Dit kunnen zowel technische als bijvoorbeeld organisatorische maatregelen zijn. Middelvoorschriften worden vooral ingezet als het niet mogelijk is een doelvoorschrift te formuleren, terwijl er wel een geschikte maatregel kan worden geformuleerd. Voorbeelden van middelvoorschriften zijn bijvoorbeeld de verplichting een risicoanalyse op te stellen of de verplichting om een waterbassin met water van drinkwaterkwaliteit te vullen. Op de voor- en nadelen van doel – en middelvoorschriften is in paragraaf 2.3.4 van de nota van toelichting van het Bal ingegaan.

Hieronder wordt ingegaan op een veel voorkomend doelvoorschrift in dit besluit, namelijk de kwaliteitseisen. Daarna worden een paar middelvoorschriften, namelijk de risicoanalyse en het beheersplan, toegelicht. Tot slot wordt aandacht besteed aan de informatieverplichtingen.

4.2.1 Kwaliteitseisen

De inhoudelijke regels in afdeling 13.2 bestaan voornamelijk aan eisen aan de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht.

In het besluit wordt een verschil gemaakt tussen het moeten voldoen aan kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht, of het moeten nemen van maatregelen om aan die kwaliteitseisen te voldoen. In het eerste geval is sprake van een resultaatsverplichting. Een initiatiefnemer overtreedt de regels als deze zich niet houdt aan de gestelde kwaliteitseisen. In het tweede geval is sprake van een inspanningsverplichting. De initiatiefnemer moet maatregelen nemen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. Als niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan, zijn er verplichte maatregelen opgenomen waar diegene aan moet voldoen, zoals het sluiten van het waterbassin. In dit geval is sprake van een overtreding als er geen maatregelen zijn genomen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. Daarnaast is sprake van een overtreding als de gestelde verplichte maatregelen, zoals sluiting van het waterbassin, niet zijn genomen.

Eisen voor de kwaliteit van de binnenlucht gelden alleen bij waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd. Bovendien zullen er alleen maatregelen moeten worden genomen om aan de kwaliteit van de binnenlucht te voldoen bij een waterbassin of deel van een waterbassin in een gesloten ruimte. Waterbassins in een afgesloten ruimte hebben een atmosfeer waarbij de lucht (re)circuleert en waarbij het onvoldoende ventileren (of te veel recirculeren) een negatieve invloed op de kwaliteit van de binnenlucht heeft. De parameters die in de lucht gemeten moeten worden zijn trichlooramine en ozon. In de toelichting bij artikel 13.22 is een nadere toelichting op deze parameters opgenomen.

Eisen voor de waterkwaliteit gelden voor alle activiteiten. Bij de parameters voor de waterkwaliteit kan onderscheid worden gemaakt in parameters voor desinfectie, desinfectiebijproducten, microbiologische parameters en parameters die de efficiëntie van desinfectiemiddelen aantonen.

De microbiologische parameters kunnen dienen ter indicatie van de ziekteverwekkende micro-organismen die in het water kunnen voorkomen. Deze indicatorparameters hebben soms betrekking op micro-organismen welke op zichzelf ziekteverwekkend zijn voor gebruikers, maar voor andere geldt dat niet. In dat geval duiden zij op de mogelijke aanwezigheid van andere (moeilijk te bepalen) ziekteverwekkers in het zwem- of badwater. Bepaling van microbiologische indicatorparameters geeft naast informatie over de microbiologische veiligheid van het zwem- en badwater inzicht in het functioneren van de waterbehandeling.

In de toelichting bij artikel 13.16 is per parameter voor de waterkwaliteit een beschrijving opgenomen.

4.2.2 Risicoanalyse en beheersplan

Het opstellen van een risicoanalyse sluit aan bij het uitgangspunt meer vrijheid én verantwoordelijkheid te leggen bij degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. In de risicoanalyse wordt geanalyseerd welke risico's er voor de gebruiker van een waterbassin zijn. In een beheersplan worden de maatregelen opgenomen om de risico's te beheersen die zijn geconstateerd in de risicoanalyse. Dit geeft degene die de activiteit verricht de ruimte te kiezen voor maatregelen die voor diegene het meest zinvol, effectief en economisch zijn. De maatregelen uit het beheersplan moeten worden uitgevoerd, van de resultaten die met het beheersplan zijn behaald moet vervolgens een verslag worden bijgehouden.

De verplichting tot het opstellen van een risicoanalyse en beheersplan komen bij een aantal activiteiten terug. Om onnodige herhaling van deze artikelen te voorkomen is ervoor gekozen deze bepalingen op te nemen in een module. Bij de activiteiten wordt vervolgens naar de module verwezen.

Hoewel de toepasselijke regels in de module voor de verscheidene activiteiten gelijk zijn, is de verwachting dat de uiteindelijke risicoanalyse en het beheersplan per activiteit van elkaar zullen verschillen. De gezondheidsrisico's bij een waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd zullen verschillen van de gezondheidsrisico's bij een waterbassin voor eenmalige gebruik. Bovendien zijn niet alle onderdelen van de risicoanalyse voor elke activiteit relevant, zoals het vereiste om de gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de kwaliteit van de binnenlucht te analyseren. Hierover kan degene die de activiteit verricht dan ook kort zijn. Kortom, een risicoanalyse en beheersplan zijn toegespitst op de activiteit die wordt verricht.

Uit de specifieke zorgplicht volgt dat een risicoanalyse en beheersplan actueel moeten worden gehouden. Verder moet deze gedurende een zekere tijd worden bewaard. Dit kan zowel in papieren of in digitale vorm. De risicoanalyse en het beheersplan geven niet alleen houvast aan de initiatiefnemer, maar ook voor het bevoegd gezag, dat aan de hand van deze documenten kan controleren in hoeverre aan de artikelen van het besluit wordt voldaan.

4.2.3 Informatieverplichtingen

De verplichting om gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag te verstrekken wordt ook wel de informatieverplichting genoemd. In dit besluit wordt ten aanzien van de informatieverplichting aangesloten bij de keuzes die zijn gemaakt in het Bal. Het kan bij deze informatie zowel gaan om informatie die voorafgaand aan het starten van de activiteit moet worden verstrekt, als om informatie die periodiek of alleen in bepaalde in het besluit omschreven situaties moet worden verstrekt.

Die informatieverplichting moet worden onderscheiden van de meldingsplicht: bij een meldingsplicht is het verboden de activiteit te verrichten zonder te melden, bij een informatieplicht geldt zo'n verbod niet. De meldingsplicht wordt toegelicht in paragraaf 4.5 van deze toelichting.

De informatieverplichtingen sluiten aan op andere regels in dit besluit, en worden niet ingezet om bijvoorbeeld los van die regels informatie te vergaren. De informatieverplichtingen in dit aanvullingsbesluit hebben betrekking op het aanleveren van informatie over ongewone voorvallen, waaronder het informeren van het bevoegd gezag over een te hoge waarde voor legionella. Daarnaast heeft de informatieverplichting betrekking op het periodiek informeren van het bevoegd gezag over de resultaten van de metingen voor de waterkwaliteit en kwaliteit van de binnenlucht.

4.3 Gelijkwaardige maatregelen

Gelijkwaardige maatregelen binnen de stelselherziening

Om bij maatregelen die in algemene regels zijn voorgeschreven flexibiliteit te waarborgen bevat de wet in artikel 4.7 de regeling van gelijkwaardigheid. Degene die de activiteit verricht heeft het recht om een maatregel toe te passen die gelijkwaardig is aan de maatregel die in de algemene regels is voorgeschreven, tenzij dat recht in die algemene regels expliciet is uitgesloten.

Met de gelijkwaardige maatregel moet ten minste hetzelfde resultaat worden bereikt als met de voorgeschreven maatregel is beoogd. Het is aan de initiatiefnemer om aan te tonen dat een maatregel gelijkwaardig is.

De wet gaat er in het eerste lid van artikel 4.7 van uit dat het bevoegd gezag eerst moet instemmen met de toepassing van een gelijkwaardige maatregel. Het tweede lid van dat artikel biedt de mogelijkheid om in algemene regels te bepalen dat toepassing van gelijkwaardige maatregelen mogelijk is zonder voorafgaande instemming, wel of niet met een voorafgaande melding.

Omgaan met gelijkwaardige maatregelen in dit besluit

In dit besluit zijn over de regeling van gelijkwaardigheid de volgende keuzes gemaakt:

- a. er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om toepassing van gelijkwaardige middelen uit te sluiten;
- b. ook van de mogelijkheid om zonder voorafgaande instemming van het bevoegd gezag gelijkwaardige maatregelen te mogen gebruiken is geen gebruik gemaakt;
- c. om discussie over de vraag welke belangen in de beoordeling van gelijkwaardigheid moeten worden betrokken te voorkomen wordt bij maatregelen in dit besluit waar nodig aangegeven met het oog op welke belangen deze zijn opgenomen.

Omdat geen beperking van gelijkwaardigheid is opgenomen en het vereiste van voorafgaande toestemming al in artikel 4.7 van de wet is opgenomen bevat dit besluit dus geen artikel over toepassing van gelijkwaardige maatregelen

Het instrument gelijkwaardigheid speelt voornamelijk een rol bij middelvoorschriften, waarbij degene die de activiteit verricht ruimte heeft om een aan het voorgeschreven middel gelijkwaardig

middel toe te passen. In dit besluit is ervoor gekozen om zo veel mogelijk te werken met doelvoorschriften en middelvoorschriften juist achterwege te laten. Dat brengt met zich mee dat naar verwachting niet vaak een beroep op de regeling van gelijkwaardigheid zal worden gedaan.

Een beroep op de regeling van gelijkwaardigheid zou bijvoorbeeld aan de orde kunnen zijn bij de verplichting om bepaalde waterbassins te vullen met water dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor drinkwater. Het is denkbaar dat degene die gelegenheid tot zwemmen of baden biedt kiest voor ander water, zoals schoon grondwater, en het bevoegd gezag verzoekt om dit toe te staan vanwege het feit dat zijn keuze wat veiligheid en gezondheid betreft gelijkwaardig is.

4.4 Maatwerkregels en maatwerkvoorschriften

Maatwerkvoorschriften en maatwerkregels binnen de stelselherziening

De Omgevingswet maakt binnen algemene rijksregels de inzet van maatwerkvoorschriften en maatwerkregels mogelijk, waarmee algemene rijksregels kunnen worden ingevuld, of waarmee van die algemene rijksregels kan worden afgeweken. Maatwerkvoorschriften en maatwerkregels maken het mogelijk om de algemene rijksregels over activiteiten beter te laten aansluiten op de lokale omstandigheden en/of de specifieke situatie van degene die de activiteit verricht.

Maatwerkvoorschriften zijn beschikkingen, gesteld over een concrete activiteit. Ze kunnen ambtshalve worden gesteld, bijvoorbeeld naar aanleiding van een melding of van toezicht, of op verzoek, zowel van degene die de activiteit verricht als van een derde. Ze zijn gericht tot degene die de activiteit verricht, dus een bepaald persoon of een bepaald bedrijf. In het Besluit activiteiten leefomgeving wordt de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen voor alle categorieën van activiteiten ruim geboden.

Maatwerkregels kunnen worden gesteld in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening, en kunnen ook gelden voor daarbij aangegeven locaties, en daarmee zowel voor bestaande als toekomstige activiteiten. Met maatwerkregels kan dus bij voorbaat, niet gekoppeld aan een specifieke activiteit, en ook gebiedsgericht duidelijk worden gemaakt welke regels er op de locatie gelden. Ook de mogelijkheid om maatwerkregels te stellen wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving ruim geboden, waarbij wel waar nodig nader wordt aangegeven welk bestuursorgaan de maatwerkregels kan stellen.

Omgaan met maatwerkvoorschriften en maatwerkregels in dit besluit

In aansluiting op de keuzes die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gemaakt en in paragraaf 3.4 van de nota van toelichting van dat besluit zijn toegelicht wordt ook in dit besluit de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften en maatwerkregels te stellen ruim geboden, waarbij ook van de regels van dit besluit kan worden afgeweken. De beperkingen zijn dat maatwerkvoorschriften en maatwerkregels niet kunnen worden gesteld over bepalingen waarin activiteiten worden aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in een waterbassin. Ook kunnen geen maatwerkvoorschriften worden gesteld over meldingen.

Wat maatwerkregels betreft wordt daarnaast bepaald, dat maatwerkregels alleen in de omgevingsverordening kunnen worden gesteld.

Het voorgaande betekent niet dat het stellen van maatwerkvoorschriften en maatwerkregels onbeperkt mogelijk is. Ten eerste bepaalt de wet dat het oogmerk en de strekking van de algemene rijksregels, zoals in de wet vastgelegd, ook van toepassing zijn op de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften en maatwerkregels. Voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn het oogmerk en de strekking van de algemene rijksregels in artikel 4.27 Omgevingswet vastgelegd, in artikel 13.2 zijn de oogmerken nader uitgewerkt.

Maatwerkvoorschriften en maatwerkregels zijn dus gebonden aan de in artikel 13.2 opgenomen oogmerken.

Gelet op het karakter van de regels in dit besluit is de verwachting overigens niet dat van de geboden mogelijkheid veel gebruik zal worden gemaakt. Voor de in de praktijk gangbare situaties bieden de regels van dit besluit voldoende bescherming. Maar in de praktijk doen zich ook situaties voor, waarin de initiatiefnemer in specifieke gevallen keuzes maakt, die het nodig maken maatwerk te stellen.

Zo gaan de regels voor waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd uit van toepassing van chloorverbindingen. De kwaliteitseisen voor het bassinwater bevatten daarom ook minimumeis met betrekking tot het gehalte aan vrij beschikbaar chloor. Het is op zich mogelijk om een adequate desinfectie van het bassinwater te bereiken op een andere manier dan door middel van chloorverbindingen. Mocht een initiatiefnemer daarvoor willen kiezen en in het geheel geen chloorverbindingen toepassen dan kan deze een maatwerkvoorschrift aanvragen om af te wijken van de kwaliteitseisen van dit besluit die uitgaan van toepassing van chloorverbindingen. Uiteraard zal bij een zodanige aanvraag de initiatiefnemer moeten aantonen dat bij toepassing van een ander desinfectiemiddel nog altijd sprake is van het beschermen van de gezondheid van de gebruiker, een van de oogmerken van de regels voor zwemmen of baden in een waterbassin. Het bevoegd gezag kan bij het stellen van het maatwerkvoorschrift zo nodig een andere kwaliteitseis stellen, afgestemd op het toegepaste desinfectiemiddel.

Een ander voorbeeld. Het resultaat van de dagelijkse metingen hoeft bij waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd en overige waterbassins niet aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Als het bevoegd gezag deze informatie wil ontvangen, kan het een maatwerkvoorschrift opleggen met het verzoek deze informatie te verstrekken.

4.5 Meldingsplichten

Meldingsplicht binnen de stelselherziening

Bij een deel van de activiteiten met potentieel grotere nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving is het gewenst dat de activiteit niet start, voordat het bevoegd gezag daarover op de hoogte is gebracht. De wet maakt het in artikel 4.4 mogelijk om in dergelijke gevallen in de algemene rijksregels te bepalen dat het verboden is zonder voorafgaande melding aan het bevoegd gezag een activiteit te verrichten. Deze melding geeft het bevoegd gezag de tijd voor een initiële controle van de voorgenomen activiteit, zodat het zich ervan kan vergewissen dat de regels zullen worden nageleefd. Een andere aanleiding voor het opnemen van een meldingsplicht is dat het bevoegd gezag dan tijdig kan beoordelen of het nodig is om maatwerkvoorschriften te stellen. Soms zal het bevoegd gezag zelf maatregelen nemen in verband met de voorgenomen activiteit. In andere gevallen kan hier, eventueel door een derde, om worden gevraagd.

Vanwege het rechtsgevolg van de meldingsplicht, die inhoudt dat de initiatiefnemer de activiteit niet mag verrichten als geen melding is gedaan, mag er geen twijfel over bestaan of de ingediende melding voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Een onvolledige melding is immers geen melding, met als gevolg dat de activiteit bij een onjuiste melding verboden zou zijn. Dit zou inhouden dat degene die de activiteit wil verrichten opnieuw een melding zou moeten doen, waarbij de meldingstermijn opnieuw zou gaan lopen. Om dit te voorkomen worden de indieningsvereisten bij de melding nauwkeurig uitgewerkt en "digitaal" vastgelegd. Dat schept helderheid voor zowel degene die moet melden als het bevoegd gezag en voorkomt dat er verschil van mening kan bestaan over de vraag of een melding volledig is of niet.

Omgaan met meldingsplicht binnen dit besluit

In dit besluit is voor alle waterbassins, zoals die in afdeling 13.2 van het besluit worden onderscheiden, een meldingsplicht ingesteld. Gelet op de mogelijke risico's voor de gezondheid die met zwemmen en baden kunnen samenhangen is het wenselijk dat het bevoegd gezag voorafgaand aan de start van de activiteit op de hoogte is van het feit dat op een bepaalde locatie

gelegenheid tot zwemmen of baden wordt geboden, en desgewenst een initiële controle van de voorgenomen activiteit kan verrichten of kan beoordelen of het nodig is om maatwerkvoorschriften te stellen.

4.6 Wijzigingen ten opzichte de situatie voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet

- Door het gebruik van specifieke zorgplichten zien de algemene rijksregels alleen op de hoofdzaken. De specifieke zorgplicht blijft gelden naast de meer in het besluit uitgewerkte regels.
- In plaats van gedetailleerde middelvoorschriften is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van doelvoorschriften. Dit geeft meer ruimte aan de initiatiefnemer om de verplichting op gewenste wijze in te vullen.
- Informatieverplichtingen zijn zo specifiek mogelijk geformuleerd.
- In alle gevallen kunnen gelijke maatregelen worden toegepast. Dit stimuleert innovatie. Hiertoe zijn bij diverse artikelen het oogmerk opgenomen, zodat duidelijk is waaraan gelijkwaardig getoetst moet worden.
- Er is een ruime bevoegdheid voor het stellen van maatwerkregels en maatwerkvoorschriften.
- Alle activiteiten dienen te worden gemeld.

5 Uitvoering, toezicht en handhaving

De uitvoeringstaak is belegd bij de provincie. Er is daarmee geen wijziging beoogd ten opzichte van de situatie zoals deze was voor inwerkingtreding van dit besluit.

Voordat een activiteit kan worden verricht, moet deze worden gemeld. Het bevoegd gezag is daarmee op de hoogte dat er een activiteit verricht zal worden en kan indien nodig aanvullende maatwerkvoorschriften stellen. De melding is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Het bevoegd gezag hoeft niet openbaar kennis te geven van deze melding.

Als een belanghebbende vermoedt dat niet aan de regels in dit besluit wordt voldaan, kan het bevoegd gezag worden verzocht om een verzoek om handhaving of het stellen van een maatwerkvoorschrift.

6 Effecten

Dit hoofdstuk zal grotendeels pas worden gevuld na uitvoering van de verplichte onderzoeken naar effecten.

Drie onderdelen zijn nu wel ingevuld. Er is ingegaan op financiële effecten. Daarnaast is een passage opgenomen over de wijze waarop rekening is gehouden met de vier beginselen van het milieubeleid van de Europese Unie, dit in verband met een specifieke motiveringsplicht in de wet. Ook zijn de effecten voor de rechtspraak in beeld gebracht, omdat de Raad voor de rechtspraak zijn advies over concept-besluiten baseert op een voorstel van het kabinet.

Financiële effecten

In 2014 is door Sira Consulting het onderzoek 'Toetsing lasten Zwemwaterregelgeving' uitgevoerd. In dat onderzoek zijn de lastenveranderingen in kaart gebracht die de wijziging van de regelgeving ten opzichte van de Bhvbw met zich mee bracht. Dit wijzigingsvoorstel is niet in werking getreden. In plaats daarvan werd het toenmalige voorstel gewijzigd. Op het gewijzigde voorstel is opnieuw onderzoek gedaan door Sira Consulting, dat is gepresenteerd in december 2017. Via dit aanvullingsbesluit wordt het gewijzigde voorstel nu ingebouwd in het Bal. De verwachting is dat de

financiële effecten van het gewijzigde voorstel op enkele punten verschillen van de financiële effecten die het aanvullingsbesluit met zich meebrengt. Hierop is (nog) geen nieuw onderzoek uitgevoerd.

Onder de financiële effecten vallen de nalevingskosten voor burgers en bedrijven, zoals de administratieve lasten, de inhoudelijke kosten voor het naleven van de regels en de financiële kosten, maar ook de bestuurlijke lasten die overheden moeten dragen.

Op basis van de eerdere onderzoeken is het volgende te verwachten. Het Bal geeft ten opzichte van het huidige Bhvz een toename van de administratieve lasten. Dit komt door een actualisering van de normstelling. Deze stijging is in het rapport van 2017 geschat op € 4,1 miljoen per jaar. Bovendien zullen naar verwachting de kosten stijgen door het verplicht stellen van het uitvoeren van een risicoanalyse, het opstellen van een beheersplan en het kennisnemen van nieuwe verplichtingen. De stijging van deze kosten wordt in het rapport van 2017 geschat op € 6,5 miljoen per jaar.

Anderzijds moet naast de lastenveranderingen die de regelgeving met zich meebrengt, ook worden ingegaan op de baten van de voorgenomen regelgeving. Met de regelgeving in het aanvullingsbesluit kunnen diverse kostenbesparingen worden gerealiseerd. Deze hebben te maken met het schrappen van verplichte maatregelen en de ruimte die dit voor een initiatiefnemer biedt om de resterende verplichtingen op gewenste wijze in te vullen. Zo kan een initiatiefnemer bijvoorbeeld besparen op watergebruik en het gebruik van chemicaliën. Naar verwachting kan hierbij per jaar een minimale kostenbesparing van € 7,4 miljoen per jaar worden bereikt. Ten opzichte van het rapport in 2014 heeft bovendien een lastenvermindering plaatsgevonden door wijzigingen aan de meetfrequentie door te voeren. Ook kunnen kostenbesparingen worden bereikt door het verwerken en beoordelen van de meetresultaten door een digitaal systeem.

Beginselen EU-milieubeleid

Op grond van artikel 23.6 van de wet dient bij een algemene maatregel van bestuur waarop artikel 23.5 van toepassing is in de nota van toelichting worden gemotiveerd op welke wijze rekening is gehouden met de vier beginselen van het milieubeleid van de Europese Unie: het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Op dit besluit is artikel 23.5 van de wet van toepassing. De beginselen die genoemd zijn in artikel 23.6 van de wet zijn echter bij het stellen van de regels in dit besluit niet relevant. De regels in dit besluit beogen het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers van waterbassins waarin gelegenheid wordt geboden tot zwemmen of baden en niet de bescherming van het milieu ten gevolge van het exploiteren van dergelijke waterbassins. Die bescherming is voor een deel van de milieubelastende activiteiten en de eventueel daarmee samenhangende lozingsactiviteiten die bij exploiteren van een waterbassin aan de orde kunnen zijn geregeld in hoofdstukken 2 tot en met 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In paragraaf 18.3.2 van de nota van toelichting van het Besluit activiteiten leefomgeving is uitgebreid ingegaan op de vraag, hoe bij de voorbereiding van die regels met de genoemde beginselen rekening is gehouden.

Effect op de rechtspraak

Op grond van het Bhvz werden slechts in beperkte mate rechtszaken gevoerd. Het effect van de regelgeving van dit aanvullingsbesluit is alleen in samenhang te beschouwen met het stelsel waar deze regels onderdeel van gaan uitmaken.

Een eenmalige toename van de werklast zal ontstaan door het eigen maken van de vernieuwde regelgeving. De introductie van nieuwe categorieën waterbassins (zwemvijvers, overig) kan ertoe leiden dat er regels gelden waar ze voorheen niet golden. Of dat er niet langer regels gelden waar

deze voorheen wel golden. Ook wordt het aangrijpingspunt van de regels anders: het begrip 'badinrichting' wordt vervangen door 'gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin'. Deze wijzigingen kunnen leiden tot een verandering van de werklust.

Daarnaast wordt de mogelijkheid tot het stellen van maatwerk, zowel ambtshalve als op aanvraag, ruim opengesteld. Hoewel niet de verwachting is dat veel van deze mogelijkheid gebruik zal worden gemaakt, de algemene rijksregels zullen in de meeste gevallen afdoende zijn, kunnen er meer verzoeken voor maatwerkvoorschriften worden gedaan.

Anderzijds kan de werklust afnemen. Met dit aanvullingsbesluit neemt de hoeveelheid gedetailleerde regels af en wordt er meer ruimte geboden aan degene die de activiteit verricht. Diegene is nog altijd verplicht de veiligheid van de gebruikers te waarborgen en de gezondheid van de gebruikers te beschermen, maar in tegenstelling tot eerdere regelgeving wordt minder gebruik gemaakt van verplichte maatregelen waaraan moet worden voldaan. Met de introductie van een specifieke zorgplicht, een risicoanalyse en beheersplan en de vervanging van verplichte maatregelen door doelvoorschriften ontstaat er meer mogelijkheden voor de initiatiefnemer. Deze verruiming kan eventueel leiden tot een daling van de gang naar de rechter.

7 Totstandkoming besluit en consultatie

In 2010 is vanuit het toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu gestart met het ontwikkelen van nieuwe wetgeving voor zwemmen en baden. Aanvankelijk was het de bedoeling om de Whvbz te vervangen door een geheel vernieuwde Zwemwaterwet. Ter begeleiding van dit wetgevingsproject werd een brede groep van belanghebbende organisaties samengesteld, de projectgroep Zwemwaterwet. Leden van die projectgroep kwamen onder meer uit provincies, gemeenten, waterschappen, Recron, Koninklijke Horeca Nederland, Nationaal Platform Zwembaden Nationale Raad Zwemveiligheid (NPZ-NRZ), en FNV.

Met de intrede van de Omgevingswet werd besloten om twee sporen te bewandelen: een wijziging van het Bhvbz (binnen het kader van de bestaande Whvbz), die dan als eerste in werking zou treden. Tegelijkertijd werd dan gewerkt aan het ontwikkelen van een AMvB op grond van de Omgevingswet, die dan op een later moment in werking zou treden.

Een concept van de wijziging van het Bhvbz is in 2014 voor commentaar gepubliceerd op www.internetconsultatie.nl. Op die site is ook een verslag van de resultaten van de consultatie te vinden. Een naar aanleiding van de consultatie aangepast wijzigingsbesluit is toen in procedure gebracht, richting ministerraad. In een voorportaal is besloten om het conceptbesluit niet verder door te sturen, omdat er wel zicht was op de kosten die de nieuwe regelgeving met zich mee zou brengen, maar geen zicht op de mogelijke baten die daarmee gepaard zouden gaan.

Vervolgens is besloten om te stoppen met het eerste spoor (wijziging Bhvbz) en alle energie te richten op het tweede spoor. Op basis van het wijzigingsbesluit is in verschillende etappes het onderhavige aanvullingsbesluit van het Bal tot stand gekomen. Belangrijke verschillen tussen de voorgaande wijziging van het Bhvbz en het onderhavige aanvullingsbesluit zijn het niet langer stellen van regels aan bassins waarin ten behoeve van het gebruik vissen aanwezig zijn (fish spa's) en het niet langer onder het toepassingsbereik brengen van tijdelijk opgestelde bassins of waterbassins met een wateroppervlakte van ten minste 2 vierkante meter.

Deze paragraaf zal nog nader worden ingevuld op basis van de belangrijkste consultatiereacties.

8 Invoering

Hoewel het zowel bij degenen die gelegenheid bieden tot zwemmen of baden als overheden al enige jaren bekend is dat de regelgeving onder de Whvbz zou worden gemoderniseerd, blijft enkele

ondersteuning handzaam om vanaf het moment van inwerkingtreding de regelgeving goed toe te passen.

De risicoanalyse en het beheersplan krijgen in dit aanvullingsbesluit een prominente rol. In opdracht van het toenmalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu is in 2014 door Twynstra Gudde een model ontwikkeld voor het uitvoeren van een risicoanalyse voor een waterbassin waarin wordt gedesinfecteerd. Suggesties voor mogelijke beheersmaatregelen maken onderdeel uit van het model. Deze kunnen dienen als basis voor het beheersplan. Dit model is inmiddels al her en der in de praktijk toegepast. Een organisatie zoals NPZ-NRZ kan in overleg met belanghebbenden het model verder uitwerken, zodat het bijvoorbeeld ook toegepast kan worden op bijvoorbeeld zwembassins en overige bassins.

Bovendien voorziet dit aanvullingsbesluit in overgangsrecht om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

ARTIKELSGEWIJS

In het opschrift van de artikelen is tussen vierkante haken [...] aangegeven wat de grondslag in de Omgevingswet is als dat een ander artikel is dan artikel 4.3. Artikel 4.3 is alleen genoemd als grondslag als deze nader is ingekleurd of gespecificeerd.

Artikel I (wijziging Besluit activiteiten leefomgeving)

A

Afdeling 13.1 Algemeen

Artikel 13.1 (activiteiten)

Eerste lid

Dit artikel bakent af over welke activiteiten dit hoofdstuk gaat. De activiteit is het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin. Hierin komen een aantal elementen terug: het 'zwemmen of baden', het 'gelegenheid bieden tot', en het 'waterbassin'. Op deze elementen wordt hieronder kort ingegaan.

De begrippen zwemmen of baden kunnen breed worden geïnterpreteerd. Vrijwel elk dompelen, drijven, of een bad nemen valt hieronder. Als slechts een deel van het lichaam in het water wordt gedompeld, zoals een voet of een hand, zal naar normaal spraakgebruik geen sprake zijn van zwemmen of baden. Een voorbeeld hiervan vormen de fish spa's. Dit zijn bassins met vissen, doorgaans van het soort Garra rufa, waarin gebruikers armen, voeten, of zelfs het gehele lichaam dompelen. Het is daarbij de bedoeling dat de vissen gaan knabbelen aan de ledematen of lichaam. Er is geen sprake van zwemmen of baden. Fish spa's maken daarom geen deel uit van de activiteit.

Met het 'gelegenheid bieden tot' wordt tot uitdrukking gebracht dat het gaat om het zwemmen of baden voor derden. Het zwemmen of baden voor eigen gebruik is daarmee uitgesloten van het toepassingsbereik.

Een waterbassin is in bijlage I gedefinieerd als een waterkerende constructie voor het zwemmen of baden. Het gaat om een constructie die het water vasthoudt. Zwemlocaties of bassins die in contact staan met een oppervlaktewaterlichaam vallen hier dus niet onder. De aanwijzing van deze zwemlocaties is geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

In paragraaf 3.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting wordt nader ingegaan op het toepassingsbereik van het hoofdstuk.

Tweede lid

In het tweede lid zijn een aantal uitzonderingen opgenomen. Het hoofdstuk is niet van toepassing op het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin:

- a. dat wordt benut voor normaal huishoudelijk gebruik,
- b. in een logiesverblijf als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, en
- c. dat ten hoogste 24 uur aaneengesloten op een locatie is opgesteld.

Ad a. Het zwemmen of baden in een waterbassin dat wordt benut voor normaal huishoudelijk gebruik is uitgesloten van dit hoofdstuk. Zo hoeven er bijvoorbeeld geen rijksregels te gelden als derden gebruik maken van het waterbassin in het geval van een kinderfeestje. De gebruiker van het waterbassin wordt wel door rijksregels beschermd als van normaal huishoudelijk gebruik geen sprake is. Dit is bijvoorbeeld het geval als met gebruik van het zwembad winst is beoogd. Een nadere toelichting op het toepassingsbereik is opgenomen in paragraaf 3.2.

Ad b. Een logiesverblijf is in bijlage I, deel B, bij het Besluit bouwwerken leefomgeving gedefinieerd als een 'voor een enkel persoon of een afzonderlijke groep personen bestemd gedeelte van een logiesfunctie'. Een logiesfunctie is een 'gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen'. Voorbeelden van een logiesverblijf zijn een kamer of suite in een hotel, een vakantiehuisje, appartement of woning of een groepsaccommodatie zoals een vakantieboerderij. Een waterbassin in een logiesverblijf is uitgesloten van het toepassingsbereik, voor het zwemmen of baden in de privésfeer worden geen rijksregels gesteld. Op een waterbassin bij een vakantiepark of hotel waar (meerdere) gasten of bezoekers gebruik van kunnen maken is de uitzondering niet van toepassing. Er is hier immers geen sprake van een enkel persoon of afzonderlijke groep personen, het gaat om zwemmen of baden buiten de privésfeer.

Ad c. Een waterbassin dat ten hoogste 24 uur op een locatie is opgesteld valt buiten het toepassingsbereik. Het gaat hier nadrukkelijk om het tijdelijk opgesteld zijn van een waterbassin, niet om het tijdelijk gevuld zijn van een waterbassin. Bij een dergelijk tijdelijk opgesteld waterbassin is het risico op gezondheidsschade als gevolg van de waterkwaliteit beperkt. Bovendien zal minder snel sprake zijn van een commerciële organisatie, en zal sneller een beroep kunnen worden gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de gebruikers. Voorbeelden van waterbassins die onder deze uitzondering vallen zijn: een opblaasbaar bassin bij een buurtfeest, of een waterbak die wordt geplaatst voor een obstakel run.

Artikel 13.2 (oogmerken)

Dit artikel somt op met het oog op welke belangen de algemene regels in dit hoofdstuk zijn gesteld. In de wet is in artikel 4.27 al aangegeven met het oog op welke belangen de algemene regels voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden kunnen zien: het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers. In artikel 13.2 zijn die oogmerken nader gespecificeerd. Hoewel het risico op verdrinking valt onder het beschermen van de gezondheid van de gebruikers is deze apart genoemd. Onder het beschermen van de gezondheid valt bovendien het waarborgen van de waterkwaliteit en de luchtkwaliteit.

Artikel 13.2 geeft een limitatieve opsomming. Zo is het hoofdstuk niet van toepassing op de regels over de bouw van een waterbassin, waaronder ook de bevestiging van eventuele geluidboxen aan het plafond, of de regels voor het creëren van een veilige omgeving voor werknemers. Deze belangen kunnen in andere regelgeving zijn geregeld. Bovendien is de wettelijke zorgplicht van toepassing voor de belangen die niet in het artikel zijn genoemd, maar waarop wel de wet van toepassing is.

Het artikel werkt ook door in de bevoegdheden van bestuursorganen, bijvoorbeeld bij de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Ook is de specifieke zorgplicht van artikel 13.5 gekoppeld aan de belangen. Als een belang niet wordt afgedekt door de nader uitgewerkte regels voor activiteiten in dit hoofdstuk is de specifieke zorgplicht hierop van toepassing.

Artikel 13.3 (bevoegd gezag provincie) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.11 van de wet]

Gedeputeerde staten zijn van de provincie waarbinnen de activiteit geheel of in hoofdzaak wordt verricht zijn het bevoegd gezag voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins. Zij zijn daarmee het bevoegd gezag dat op aanvraag of ambtshalve maatwerkvoorschriften kan stellen, waaraan een melding moet worden gedaan en dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen. De bevoegdheid voor bestuursrechtelijke handhaving van overtredingen van de algemene regels ligt op grond van artikel 18.2, eerste lid, ook bij gedeputeerde staten. Het bevoegd gezag waaraan gegevens en bescheiden worden verstrekt of dat geïnformeerd moet worden, volgt de aanwijzing van het bevoegd gezag, dit wordt bepaald bij deze artikelen.

Artikel 13.4 (normadressaat)

Artikel 13.4 bepaalt tot wie de regels van hoofdstuk 13 zijn gericht. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Degene die de activiteiten verricht, moet voldoen aan de regels van dit besluit, en ervoor zorgen dat de mensen of bedrijven die voor haar of hem werkzaamheden verrichten zich aan de regels over de activiteit houden.

Artikel 13.5 (specifieke zorgplicht)

In paragraaf 4.1 van het algemeen deel van deze nota van toelichting is al ingegaan op de werking van de specifieke zorgplicht, de verhouding tot de wettelijke zorgplicht en de handhaafbaarheid van de specifieke zorgplicht. Hier wordt ingegaan op de opbouw en inhoud van artikel 13.5.

Eerste lid

Artikel 13.5 bestaat uit twee delen. Het eerste deel, bestaande uit het eerste lid, verplicht degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de gezondheid, het verdrinkingsrisico, of de mogelijkheid van het oplopen van letsel van gebruikers om zorg te dragen. Deze zorg bestaat uit het nemen van maatregelen om nadelige gevolgen te voorkomen, het zoveel mogelijk beperken als deze nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen, en het achterwege laten van de activiteit voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd, als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt. De formulering van dit deel van de specifieke zorgplicht sluit aan bij de formulering van de algemene zorgplicht van artikel 1.7 van de wet.

De specifieke zorgplicht is gekoppeld aan artikel 13.2, waarin de oogmerken zijn opgenomen waarop het hoofdstuk ziet. De specifieke zorgplicht heeft betrekking op de belangen die onderdeel uitmaken van de oogmerken in artikel 13.2 en is daardoor specifiekere dan de algemene wettelijke zorgplicht.

Tweede lid

Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel, bestaande uit het tweede artikellid, de zorg die in het eerste lid wordt gevraagd nader geconcretiseerd. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. In deze opsomming zijn de onderwerpen opgenomen waartoe de algemene regels volgens de wet in ieder geval moeten strekken (artikel 4.27, tweede lid). In het artikellid is geen uitputtende opsomming opgenomen.

Onder deze zorgplicht valt ook het handelen of nalaten dat vanzelfsprekend is als je de activiteit verricht. Good housekeeping maatregelen voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn bijvoorbeeld (niet limitatief):

- het kort voor gebruik vullen van een waterbassin voor eenmalig gebruik,
- het actueel houden van een risicoanalyse of beheersplan,
- het opleiden van personeel,
- het onderhouden van filters,
- het schoonmaken van het waterbassin en de omgeving van het waterbassin,
- het gebruiken van een waterbassin dat volledig leeg kan stromen en waarin geen water blijft staan, en
- het gebruiken van een waterbassin waarin een goede doorstroming van het water kan plaatsvinden.

Artikel 13.6 (maatwerkregels) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.6 van de wet]

Op grond van dit artikel zijn provincies bevoegd om maatwerkregels te stellen in de omgevingsverordening over de specifieke zorgplicht en de regels in afdeling 13.2.

Maatwerkregels zijn algemeen verbindende voorschriften die worden gesteld om te zorgen dat de activiteiten die op een locatie worden of zullen worden verricht passen binnen de oogmerken en de strekking van de algemene regels van die hoofdstukken. Maatwerkregels zijn dus niet gericht tot een belanghebbende, maar gelden op een bepaalde locatie ongeacht wie daar een activiteit verricht of gaat verrichten. Maatwerkregels zijn daarom geschikt om te sturen op toekomstige ontwikkelingen.

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt dat over bepalingen in afdeling 13.2 waarin activiteiten zijn aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins, geen maatwerkregels kunnen worden gesteld. Deze bepalingen geven aan op welke activiteiten de algemene rijksregels zijn gericht. De provincies kunnen die reikwijdte niet aanpassen. De keuze over de activiteiten waarvoor rijksregels worden gesteld wordt immers door het Rijk gemaakt, met toepassing van het subsidiariteitsbeginsel van artikel 2.3 van de wet.

Tweede lid

Artikel 4.6 van de wet bepaalt dat met maatwerkregels alleen kan worden afgeweken van algemene regels als dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald. Daarom is in het tweede lid opgenomen dat maatwerkregels kunnen afwijken van afdeling 13.2, tenzij anders is bepaald. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 13.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moeten maatwerkregels altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven.

Afwijken kan zowel een aanscherping als een versoepeling van de algemene regels inhouden. Het bevoegd gezag doet er goed aan bij een versoepeling van de algemene regels van dit besluit door een maatwerkregel expliciet te benoemen dat een afwijking van de algemene regels is beoogd. Bijvoorbeeld door aan te geven dat een bepaald artikel in een bepaald geval niet van toepassing is. Als dat niet gebeurt, blijven de algemene regels van dit besluit van kracht naast de maatwerkregel en moet de facto nog steeds aan de algemene regels worden voldaan. Andere maatwerkregels, die niet afwijken van de algemene regels in dit besluit maar daarop aanvullen of een nadere invulling geven, hoeven strikt genomen niet expliciet als maatwerkregel te worden aangeduid. De constatering dat een regel in de omgevingsverordening binnen het toepassingsbereik valt van activiteiten die in dit hoofdstuk zijn geregeld en over hetzelfde onderwerp gaat als de algemene regels in dit besluit, leidt automatisch tot de conclusie dat die regel in dat geval een maatwerkregel is. Diezelfde regel kan ook van toepassing zijn op een activiteit die buiten het toepassingsbereik van dit besluit valt; in dat geval is de regel geen maatwerkregel. Het is daarom niet aantrekkelijk om maatwerkregels en andere regels in een verordening geforceerd te scheiden. Dat zou leiden tot dubbel opschrijven van identieke regels, zonder dat daarmee een doel wordt gediend.

Derde lid

Er zijn grenzen aan de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkregels. Deels vloeien die voort uit de artikelen 4.27 van de wet. Bij het stellen van maatwerkregels moeten de belangen uit artikel 13.2 in acht worden genomen; de belangen met het oog waarop de algemene regels van hoofdstuk 13 zijn gesteld. Dit biedt extra waarborg.

Artikel 13.7 (maatwerkvoorschriften) [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Eerste lid

Het eerste lid van artikel 13.7 geeft het bevoegd gezag de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen over de specifieke zorgplicht en afdeling 13.2.

Maatwerkvoorschriften zijn niet mogelijk op twee onderwerpen. Dit is onder andere de uitzondering die ook geldt voor maatwerkregels, namelijk de bepalingen waarin activiteiten worden aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 13.6. Daarnaast kan ook geen maatwerkvoorschrift worden gesteld over meldingen. In dit besluit is de keuze gemaakt of een activiteit, waarvoor het Rijk regels stelt, wel of niet gemeld moet worden. Deze keuze is gebaseerd op de mogelijke gevolgen van de activiteit voor de fysieke leefomgeving en voor belanghebbenden. Als op grond van die afweging een meldplicht is ingesteld, past het niet dat deze lokaal weer wordt 'uitgezet'. Ook de gegevens en bescheiden die bij een melding worden verstrekt kunnen lokaal niet worden aangepast.

Tweede lid

Maatwerkvoorschriften kunnen de algemene regels van dit besluit niet alleen aanvullen, maar er ook van afwijken. De bevoegdheid om af te wijken van de algemene regels is gegeven in het tweede lid. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 13.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moet een maatwerkvoorschrift altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven. Afwijken van afdeling 13.2 is wel mogelijk, tenzij in die hoofdstukken anders is bepaald.

Artikel 13.8 (algemene gegevens bij een melding)

Artikel 13.8 regelt dat bij iedere melding die wordt gedaan daar een aantal algemene gegevens bij worden verstrekt. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het melden van een activiteit om een aanduiding van welke activiteit er zal worden verricht.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit, bedoeld in afdeling 13.2, verricht. Als het adres waarop de activiteit wordt verricht een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres doorgegeven.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat de plicht om een melding te doen niet voortvloeit uit artikel 13.8, die verplichting is namelijk waar nodig opgenomen bij de activiteit in afdeling 13.2. Als een activiteit in afdeling 13.2 niet mag worden verricht voordat een melding is gedaan, worden daarbij soms specifieke gegevens gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel: een melding is pas compleet als alle gegevens die worden gevraagd zijn verstrekt. Als geen specifieke gegevens worden gevraagd kan worden volstaan met de algemene gegevens van dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop. Zie voor bepalingen over de bekendmaking van meldingen door het bevoegd gezag afdeling 8.5 van dat besluit.

Artikel 13.9 (algemene gegevens bij het verstrekken van gegevens en bescheiden)

Als in afdeling 13.2 is opgenomen dat gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, worden die gegevens, net als de melding, begeleid door een aantal algemene gegevens. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het verstrekken van gegevens en bescheiden over een activiteit om een aanduiding van welke activiteit er zal worden verricht.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit in afdeling 13.2 verricht. Als het adres waarop de activiteit waarover gegevens worden verstrekt, een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres verstrekt.

Ook hier geldt dat de plicht om gegevens te verstrekken niet voortvloeit uit artikel 13.9, die verplichting is namelijk waar nodig opgenomen bij de activiteit in afdeling 13.2. Bij een artikel gegevens en bescheiden in afdeling 13.2 kunnen specifieke gegevens worden gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop.

Artikel 13.10 (gegevens bij wijzigen naam, adres of normadressaat)

Artikel 13.10 regelt, in tegenstelling tot de twee artikelen die hiervoor zijn toegelicht, een verplichting om gegevens te verstrekken in twee situaties.

Het eerste lid van artikel 13.10 regelt dat een naamswijziging of adreswijziging wordt doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdat de wijziging een feit is. Dat is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang: diegene wil immers dan correspondentie van het bevoegd gezag op het juiste adres aankomt.

Het tweede lid regelt dat bij overdracht van de activiteit naar iemand anders, de daardoor gewijzigde gegevens aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Bijvoorbeeld omdat een bedrijf onder dezelfde bedrijfsnaam en op hetzelfde adres wordt voorgezet, maar wisselt van eigenaar. Dit sluit aan op artikel 5.37 van de wet, waar hetzelfde over vergunninghouders is geregeld.

Artikel 13.11 (informereren over een ongewoon voorval)

Artikel 13.11 bepaalt dat het bevoegd gezag onverwijld over een ongewoon voorval moet worden geïnformeerd. Om de gepaste mate van spoed uit te drukken is gekozen voor het begrip onverwijld. Dit houdt in dat zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval het bevoegd gezag in direct moet worden geïnformeerd; vertraging is gezien de gevolgen voor de gezondheid en het milieu niet wenselijk. Dat is de reden dat het informeren vormvrij is: kiezen voor een brief per post als er ook gebeld kan worden ligt daarom niet voor de hand.

Een ongewoon voorval is in de wet gedefinieerd als een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk, calamiteit, waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, zoals gezondheid en veiligheid, voor zover deze worden of kunnen worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van ongewone voorvallen bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn verdrinking of het in of rondom het waterbassin oplopen van ernstig letsel.

Afdeling 13.2 Inhoudelijke regels

§ 13.2.1 Waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd

Artikel 13.12 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin waarin het water wordt gedesinfecteerd een activiteit als bedoeld in artikel 13.1 is. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd'.

Het gaat bij deze activiteit nadrukkelijk om het desinfecteren van het water met bijvoorbeeld chloor, ozon, of UV. Dat desinfectiemiddelen kunnen worden gebruikt om de wanden of omgeving van het waterbassin te ontsmetten, zorgt er niet voor dat een dergelijk waterbassin onder de in deze paragraaf aangewezen activiteit valt.

De rijksoverheid stelt regels aan deze activiteit omdat bij het zwemmen of baden in waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd risico's voor de gebruikers bestaan. Deze risico's zitten zowel in het gebruik van desinfectiemiddelen als desinfectiebijproducten. Door zowel overdosering als onderdosering van desinfectiemiddelen kan gezondheidsschade ontstaan.

Bij een behandeling met desinfectiemiddelen zal in een groot deel van de gevallen gebruik worden gemaakt van chloor als desinfectiemiddel. Derhalve is bij de kwaliteitseisen in deze paragraaf een minimumwaarde opgenomen voor vrij beschikbaar chloor. Als degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden met andere desinfectiemiddelen dan chloor het water wil behandelen, kan diegene niet aan deze regel voldoen. In dat geval zal maatwerk moeten worden aangevraagd.

Artikel 13.13 (melding)

Artikel 13.14 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.14 (aanwijzing modules: risicoanalyse, beheersplan en incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het waterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 13.3. In de toelichting op artikelen 13.57 tot en met 13.60 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 13.15 (water: vullen en aanvullen waterbassin)

Eerste lid

Een waterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van

nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een waterbassin kan worden aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. Om hergebruik van water mogelijk te maken is het eveneens toegestaan om het waterbassin aan te vullen met spoelwater. Dit water zal aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 13.16 moeten voldoen.

Derde lid

Aan het water mag geen cyaanuurzuur worden toegevoegd, omdat de toevoeging van cyaanuurzuur aan het water sterk de desinfectiekracht van het chloor verlaagd. Bovendien is de toevoeging van cyaanuurzuur niet langer nodig om de concentratie van de chloorverbinding op een voldoende niveau te kunnen handhaven.

Artikel 13.16 (water: kwaliteitseisen)

Eerste lid

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen om aan de kwaliteitseisen bedoeld in tabel 13.16 te voldoen. De kwaliteitseis in zichzelf is geen resultaatsverplichting, degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden moet zich inspannen deze kwaliteitseisen te halen. In artikel 13.27 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen.

De parameters betreffen parameters voor desinfectie, desinfectiebijproducten, microbiologische parameters, chemische parameters, efficiëntie parameters, doorzicht en reguliere indicatoren. Hieronder volgt een toelichting per parameter.

Vrij beschikbaar chloor

Er wordt onderscheid gemaakt in de norm vrij beschikbaar chloor tussen het gehalte vrij beschikbaar chloor in een gesloten ruimte en buiten een gesloten ruimte. In een gesloten ruimte is het mogelijk binnen de bandbreedte te blijven van 0,5 tot en met 1,5 milligram per liter. Voor een open ruimte, of bij buitenbaden, is deze bandbreedte niet mogelijk. Hiervoor is dan ook een bredere range opgenomen.

Vrij beschikbaar chloor is een desinfectiemiddel. Bij toepassing van een chloorverbinding op basis van onderchlorigzuur en hypochloriet desinfecteert het neutrale onderchlorigzuur in water veel effectiever dan het hypochloriet-ion. De concentratie vrij actief chloor wordt hoger bij een lagere pH-waarde en een hogere vrij beschikbaar chloor-concentratie. Zowel de pH-waarde als de vrij beschikbaar chloor concentratie die in de dagelijkse praktijk worden gemeten, dienen daarom beter op elkaar te worden afgestemd.

De in tabel 13.16 opgenomen kwaliteitseisen voor vrij beschikbaar chloor, zuurgraad en waterstofcarbonaat waarborgen een maximale desinfectie en beperken negatieve neveneffecten zoveel mogelijk.

Vrij beschikbaar chloor is de enige parameter die in twee verschillende klassen kan worden ingedeeld. Als er bijvoorbeeld meer dan 1,5 mg per liter vrij beschikbaar chloor aanwezig is bij een waterbassin of deel van een waterbassin in een gesloten ruimte, wordt de parameter ingedeeld in klasse III. Als er minder dan 0,5 milligram per liter vrij beschikbaar chloor aanwezig is, is sprake van een onderschijding. De parameter wordt in dat geval ingedeeld in klasse I.

Gebonden beschikbaar chloor

De gebonden beschikbaar chloorconcentratie in het water is nog steeds te beschouwen als een parameter voor de trichlooramine-concentratie in de lucht. De correlatie tussen de concentratie

gebonden beschikbaar chloor in het water en de concentratie trichlooramine in de lucht is echter zeer onbetrouwbaar (zie hiervoor de toelichting op de parameter trichlooramine bij artikel 13.22).

Chloraat Chloraat is een giftig anion, dat voornamelijk ontstaat tijdens de decompositie van chloorbleekloog, een "verouderingsproces". Chloraat kan ook worden gevormd bij zoutelectrolyse. In de praktijk worden soms ongewenst hoge concentraties gemeten. De vorming ervan kan eenvoudig worden voorkomen door de keuze en controle van de juiste procescondities tijdens het elektrolyseproces, en door de tijdsduur tussen productie en dosering van chloorbleekloog kort te houden: minder dan enkele dagen. De norm voor chloraat waarbij interventie noodzakelijk is, is gelijk aan die in Duitsland (minder dan 30 milligram per liter som chloriet en chloraat).

Bromaat

Bromaat is sinds enige decennia bekend als een bij zeer lage concentraties genotoxisch en carcinogeen desinfectiebijproduct. Het ontstaat tijdens de ozonbehandeling bij de drinkwaterbereiding uit bromidenhoudend water of in het zout dat wordt gebruikt bij zoutelectrolyse. Ook in het water in waterbassins is het recent aangetoond. Het is mogelijk dat het risico op bromaatvorming hoger is in water met hogere bromideconcentraties en bij toepassing van ozon, maar hiernaar is nog geen onderzoek verricht. Uit oogpunt van veiligheid en gezondheid is bromaat aan de kwaliteitsparameters toegevoegd.

Som van de trihalomethanen, berekend als chloroform

Op grond van een advies door het RIVM en op basis van de huidige kennis is besloten trihalomethanen te selecteren als de groep van desinfectiebijproducten waarvan de potentiële impact op de gezondheidseffecten het best is onderzocht en tevens het meest duidelijk is. Deze groep van desinfectiebijproducten kan tegelijkertijd fungeren als marker voor de veel grotere groep van gechloreerde organische verbindingen. Deze keuze is in overeenstemming met de aanpak in andere West-Europese landen.

Pseudomonas aeruginosa

Deze bacterie is potentieel ziekteverwekkend voor de mens en kan huidinfecties (huiduitslag, folliculitis of andere huidaandoeningen), infecties van de urine- en luchtwegen, wondinfecties en buitenoorontsteking (otitis externa) veroorzaken. De aanwezigheid van *Pseudomonas aeruginosa* in het water is een gevolg van onvoldoende desinfectie of een gebrekkig onderhoud van de filters. *Pseudomonas aeruginosa* kan zich in de warme vochtige zwembadomgeving vermenigvuldigen tot concentraties die schadelijk zijn voor de mens. *Pseudomonas aeruginosa* vormt biofilms in leidingen, maar ook op vochtige speelmaterialen en lesmaterialen en in dode hoeken vloer (perrons) waar het water blijft staan. Langs deze routes kan de bacterie al dan niet door zwemmers in de waterbassins worden gebracht. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten.

Intestinale enterococcen

Deze groep van bacteriën – met *Enterococcus faecalis* en *Enterococcus faecium* als de belangrijkste vertegenwoordigers – komt normaal voor in de darmen van de mens. Deze bacteriën zijn bestand tegen een vijandige omgeving zoals een lage of hoge pH en zout. Hun aanwezigheid in het water is het bewijs van recente fecale besmetting en mogelijke aanwezigheid van ziekteverwekkende micro-organismen, die ook in humane feces aanwezig kunnen zijn. De meeste faecale bacteriën en virussen worden in chloorhoudend water snel geïnactiveerd. Voor sommige meer chloorresistente micro-organismen duurt dit langer of gebeurt het niet. Intestinale enterococcen zijn redelijk chloorgevoelig en worden dientengevolge vrij snel geïnactiveerd. Wanneer intestinale enterococcen worden aangetroffen, is het mogelijk dat de fecale verontreiniging zojuist heeft plaatsgevonden en het desinfectieproces gezien de korte tijd zijn werk nog niet (volledig) heeft kunnen doen, of dat het desinfecterend vermogen van het water om diverse redenen heeft gefaald. Door opnieuw een monster te nemen kan hierin inzicht worden verkregen. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten. Afwezigheid van intestinale enterococcen wil overigens niet zeggen dat er geen faecale verontreiniging heeft plaatsgevonden

en (mogelijk ziekteverwekkende) micro-organismen die minder gevoelig zijn voor chloor dan intestinale enterococcen, niet (meer) aanwezig zijn in het water.

Sporen van sulfietreducerende Clostridia

Sulfiet reducerende Clostridia zijn taxonomisch een onduidelijk gedefinieerde groep bacteriën. De groep omvat bacteriën die algemeen voorkomen in water, sediment en in faeces van mensen en dieren. Een aantal leden van de groep vertoont nagroei in water en sediment en niet alle leden zijn van faecale oorsprong. Aangezien in de relatief schone zwembadomgeving de herkomst van sporen van sulfiet reducerende Clostridia hoofdzakelijk humaan zal zijn (bodem en dieren zijn hier niet of nauwelijks relevant als bron), kan de hele groep sulfiet reducerende Clostridia beschouwd worden als indicator voor faecale verontreiniging. Er is dan geen noodzaak om alleen Clostridium perfringens te bepalen, die wel exclusief van faecale oorsprong is. Sporen van sulfiet reducerende Clostridia zijn minder chloorgevoelig dan intestinale enterococcen, waardoor hun aanwezigheid langer informatie kan geven over faecale verontreiniging, en de mogelijke aanwezigheid van meer chloorresistente ziekteverwekkers. Met betrekking tot de bescherming van de gezondheid van de gebruikers geldt hetzelfde als voor intestinale enterococcen.

Langdurige aanwezigheid van SSRC in het water geeft informatie over de effectiviteit van het filtratieproces en het terugspoelen dan wel de staat van onderhoud van de zwembadfilters. Als sporen van sulfietreducerende Clostridia onvoldoende verwijderd worden door het filter is de eliminatie van persistente micro-organismen, zoals Cryptosporidium en Giardia mogelijk ook onvoldoende. Wanneer het terugspoelen van het filter niet efficiënt verloopt, zullen sporen van sulfietreducerende Clostridia, evenals potentieel aanwezige (oö)cysten van Cryptosporidium en Giardia, zich ophopen in het filterbed en met de circulatie weer in het waterbassin gebracht worden. Bovendien geeft deze parameter een beeld over mogelijke doorslag van filters die om economische redenen (energie en waterverbruik) niet tijdig worden gespoeld. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten.

Staphylococcus aureus

Staphylococcus aureus komt bij de mens algemeen voor op de huid en in de slijmvliezen in de mond- en keelholte. Deze kiem kan tot ettervormende huid- en slijmvliesinfecties (o.a. steenpuist) leiden. De telling van deze kiem in het water is een maat voor de doeltreffendheid van de ontsmetting over een langere periode. Deze kiemen hebben een slijmvliesomhulsel dat bescherming biedt tegen ontsmettingsmiddelen, waardoor zij relatief ongevoelig zijn voor chloor. Staphylococcus aureus komt vooral voor in de bovenste laag van het water. Er worden vaak kleine aantallen Staphylococcus aureus in het water gevonden, meestal het gevolg van een minder zorgvuldige waterbehandeling, waardoor het gehalte van oxideerbare stoffen daarin in meer of mindere mate is verhoogd. Gezondheidsklachten door aanwezigheid van Staphylococcus aureus in het water worden vooral geassocieerd met een hoge badbelasting. Wanneer Staphylococcus aureus wordt aangetroffen, was er op het moment van monsternamen mogelijk sprake van een te hoge (momentane en of voorafgaandelijke) badbelasting in combinatie met een daartoe ontoereikende en of niet goed uitgeruste desinfectie. De situatie kan snel verbeteren, maar de aanwezigheid van Staphylococcus aureus is wel een indicatie wat de 'grenzen' zijn of waren voor het betreffende waterbassin. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten.

Ureum

Ureum is de enige parameter waarmee direct de belangrijkste component van de stikstofprecursors gemeten wordt. Hoewel deze parameter op zichzelf niet representatief is voor de badbelasting, geeft een hoog ureumgehalte in het water een verhoogd risico voor de vorming van het ongewenste trichlooramine. Daarnaast is bij het toepassen van zandfilters of combifilters een hoog ureumgehalte een mogelijke indicatie voor een ineffectieve omzetting van ureum naar het voor de gezondheid neutrale nitraat.

Nitraat

In dit besluit worden geen eisen meer gesteld aan de hoeveelheid suppletiewater noch aan het filtratieproces. Daarmee zou er in een hoger risico kunnen ontstaan op accumulatie van antropogene stoffen en desinfectiebijproducten.

In dit verband worden twee parameters algemeen gezien als relevant: de chlorideconcentratie en de som van de ureum- en nitraatconcentraties. Een hoge chlorideconcentratie gaat veelal gepaard met een lage waterverversing, waardoor er veel ongewenste stoffen kunnen accumuleren in het water. Door de begrenzing van de chlorideconcentratie zou in principe kunnen worden volstaan met deze eenvoudige bepaling. De chlorideconcentratie kan echter ook afhangen van andere omstandigheden, zoals bijvoorbeeld het chloorgehalte in het water of het toepassen van sommige chloor-in-situ installaties. Een aanvullende parameter is daarom noodzakelijk: de nitraatconcentratie. Bij de toepassing van zandfilters, combifilters, en koolstoffilters worden door gebruikers ingebrachte stikstofverbindingen voor het grootste gedeelte omgezet in nitraat. Als gevolg hiervan is de nitraatconcentratie in het water ongeveer 20 keer zo hoog als de ureumconcentratie, en is de nitraatconcentratie een uitstekende indicatorparameter voor de hoeveelheid gebruikt suppletiewater in relatie tot de badbelasting. Dit kan echter anders uitpakken wanneer andere technieken voor deeltjesverwijdering zouden worden toegepast, zoals bijvoorbeeld membraanfiltratie. In dit soort situaties kan de ureumconcentratie in water wel 10 keer hoger zijn, en zou de som van ureum- en stikstofconcentratie als indicator parameter voor de benodigde hoeveelheid suppletiewater in relatie tot de badbelasting kunnen worden overwogen.

Kaliumpermanganaatverbruik

Voor de bepaling van de concentratie van organische precursors zijn twee parameters mogelijk: totaal organisch koolstof en het oxiderend vermogen met kaliumpermanganaat. Beide parameters hebben een relatie met badbelasting, maar zijn lastig onderling uit te wisselen. Daarnaast worden organische precursors ook door het suppletiewater ingebracht. Hoewel het kaliumpermanganaatverbruik geen reguliere parameter meer is bij de analyse van drinkwater, is dit wel een goede parameter voor het water in het waterbassin. Bij de bepaling van kaliumpermanganaatverbruik worden namelijk juist de organische verontreinigingen geanalyseerd die in het water voorkomen. Hierdoor is voor het water in het waterbassin het kaliumpermanganaatverbruik een betrouwbaarder parameter dan de totaal organische koolstofconcentratie en is gekozen voor kaliumpermanganaatverbruik als parameter om de antropogene koolstofverbindingen te normeren. In tabel 13.16 wordt een norm gehanteerd van minder dan 3,5 milligram per liter zuurstof.

Troebelheid

De troebelheid van het water is van direct belang voor de veiligheid. Als deze zo slecht is dat de bodem van het waterbassin niet kan worden gezien, is de veiligheid van de gebruiker in gevaar. Dit aspect speelt ook een rol bij de parameter doorzicht. De parameter troebelheid geeft daarnaast nog de mate van badbelasting in relatie tot het rendement van de filtratie aan. De troebelheid van het bassin moet worden gemeten als het waterbassin in gebruik is. Troebelheid wordt gesignaleerd als er problemen met de vlokdosering zijn en aluminium door het filter heenslaat. In dat geval zullen de vlokken opwervelen en niet neerslaan op de bodem van het bassin. Troebelheid wordt gemeten in FTE, dit staat voor formazine troebelingsseenheden.

Zuurgraad (pH) en waterstofcarbonaat

Ten opzichte van voorgaande regelgeving is de bandbreedte voor zuurgraad (pH) versmald, omdat bij de 'oude' bandbreedte in het ongunstigste geval nog steeds 50 procent van het vrij beschikbaar chloor als actief chloor aanwezig was. Bij een te hoge zuurgraad zal het actief chloor verder afnemen, en daarmee ook het desinfecterend vermogen. Daarnaast is met moderne regeltechnieken een smalle bandbreedte voor de zuurgraad prima te regelen.

Om de pH constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit wordt bereikt met waterstofcarbonaat.

In de voorgaande regelgeving werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: gelijk aan of groter dan 1 millimol per liter. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen. Om deze reden is deze norm verlaagd naar gelijk aan of groter dan 40 milligram waterstofcarbonaat per liter.

Doorzicht

De parameter doorzicht is niet alleen vanuit esthetisch opzicht van belang, maar ook om tijdig gevallen van bijna verdrinking te kunnen signaleren.

Chloride

Chloride is – net als nitraat – een indicatorparameter voor de verversing van het water. De gestelde chloridenorm is haalbaar voor de meeste traditioneel gechlorideerde bassins. Bij gebruik van bepaalde typen zoutelektrolyse of bij zoutwaterbaden kan de chlorideconcentratie aanzienlijk hoger zijn dan de gestelde norm, zonder dat dit schadelijk is voor de gezondheid van gebruikers. Bij de genoemde afwijkende baden moet mogelijk een alternatieve normstelling of alternatieve norm voor de verversing worden opgesteld.

Legionella

Legionellabacteriën zijn algemeen in waterige milieus voorkomende bacteriën die een watertemperatuur van 25 tot 55 graden Celsius prefereren. Mensen raken geïnfecteerd met Legionella door het inademen van kleine druppeltjes water in de lucht (aërosolen) waarin de bacterie zich bevindt. Legionella is de veroorzaker van Pontiac fever, een milde griepachtige aandoening, en Legionella pneumonie, een ernstige longontsteking. Legionella kan zich in water vanaf een temperatuur van 25 graden Celsius vermenigvuldigen in de daarin aanwezige amoeben of in biofilms, vooral in de door de mens gecreëerde waterige omgeving, waar de competitie van andere micro-organismen grotendeels ontbreekt. Daarenboven is deze bacterie zeer resistent tegen chloor bij concentraties beneden 20 milligram per liter.

In een zwembadomgeving, met watertemperaturen boven de 25 graden Celsius, kan Legionella zich sterk vermenigvuldigen omdat de potentie tot biofilmvorming daar erg groot is: in leidingen met gedurende lange tijd stilstaand water of met onvoldoende doorstroming, in actieve koolstoffilters, zwaar vervuilde zwembadfilters, alsook in installaties die langdurig buiten gebruik staan. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld openluchtwembaden in het naseizoen, welke slechts sporadisch open zijn ten gevolge van de weersomstandigheden en aan private zwembaden met beperkte openingsuren.

Bij afwezigheid van aërosolvormende elementen is de eventuele aanwezigheid van Legionella niet relevant.

Tweede lid

In het tweede lid zijn afwijkingen opgenomen van de kwaliteitseisen die in tabel 13.16 zijn opgenomen.

Bij waterbassins met een zoutgehalte vanaf 14 procent, ofwel 14 gram per liter, is het onmogelijk om de kwaliteitseis voor kaliumpermanganaat te analyseren. Deze kwaliteitseis is derhalve geschrapt. In dergelijke waterbassins is ureum bij aanvang aanwezig. In plaats van de kwaliteitseis voor ureum uit tabel 13.16 is daarom de toename van ureum relevant.

Artikel 13.17 (informer: overschrijding kwaliteitseis legionella)

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 13.18 (water: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen (en welk deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

In de scope van de norm voor bepaling van het kaliumpermanganaatverbruik van het water (NEN-EN-ISO 8467) staat dat deze methode geschikt is voor water met een chloridegehalte van maximaal 300 milligram per liter. Meestal is het chloridegehalte in het water veel hoger, zodat het chloridegehalte periodiek zal moeten worden gemeten om vast te kunnen stellen of het water onverdund kan worden geanalyseerd of niet. Daarnaast zal deze methode niet toegepast kunnen worden voor waterbassins met zeer hoge chloridegehalten. Het water moet dan te sterk worden verdund, waardoor de analyse onbetrouwbaar wordt.

Artikel 13.19 (water: plaats van bemonsteren)

Eerste en tweede lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald welke parameters moeten worden bemonsterd in elk waterbassin, in het tweede lid is bepaald welke parameters (ook) in het hoofdwaterbassin moeten worden bemonsterd. Het hoofdwaterbassin is in bijlage I gedefinieerd als het waterbassin met de grootste inhoud van een aantal waterbassins die op een circulatiesysteem aan elkaar zijn geschakeld.

Derde tot en met vijfde lid

In het derde lid is bepaald dat het merendeel van de parameters in de waterbassins gemeten moet worden in de uitlaat van een waterbassin. Hierop gelden uitzonderingen voor de bovengrens van vrij beschikbaar chloor, doorzicht, en legionella. Op de bovengrens van vrij beschikbaar chloor wordt bemonsterd in de inlaat van het waterbassin, in plaats van de uitlaat. Op doorzicht en legionella dient bemonsterd te worden op een locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal op legionella moeten worden bemonsterd op risicopunten als bedoeld in artikel 2a, vierde lid, onder d, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Op doorzicht wordt in een dergelijk geval bemonsterd op de locatie in het waterbassin waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat hier het meest ongunstige resultaat zal worden gemeten. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Zesde lid

In de risicoanalyse kan een plaats worden bepaald waar het risico op overschrijding van de parameters het grootst is. Deze locatie van bemonsteren kan vervolgens worden opgenomen in het beheersplan. In afwijking van de plaats die is vastgesteld in het eerste tot en met het vierde lid, kan dan worden bemonsterd op de plaats die in het beheersplan is vastgesteld.

Artikel 13.20 (water: eigen meting)

Er zijn een aantal parameters die dagelijks moeten worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Het gaat om de parameters voor vrij beschikbaar chloor, gebonden beschikbaar chloor, zuurgraad en doorzicht. De parameters moeten worden gemeten zowel binnen een half uur voor openstelling van het waterbassin als tijdens openstelling van het waterbassin. Bij een langere openstelling zal vaker moeten worden gemeten, deze metingen moeten plaatsvinden gespreid over de dag.

Artikel 13.21 (water: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

Artikel 13.22 (lucht: kwaliteitseisen)

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht als bedoeld in tabel 13.22. De kwaliteitseisen in zichzelf vormen geen resultaatsverplichting, degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden moet zich inspannen om deze kwaliteitseisen te halen. In artikel 13.26 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen.

Het gaat in dit artikel om de lucht bij een waterbassin in een gesloten ruimte. Mocht een waterbassin zich deels in de open lucht bevinden, dan gelden de kwaliteitseisen voor de parameters voor lucht alleen voor de lucht bij het deel van het waterbassin dat zich in de gesloten ruimte bevindt.

Hieronder volgt een toelichting per parameter.

Trichlooramine

De correlatie tussen de concentratie gebonden beschikbaar chloor in het water (zie de toelichting bij artikel 13.16) en de concentratie trichlooramine in de lucht is zeer onbetrouwbaar. Dit is het gevolg van de zeer grote vluchtigheid van trichlooramine, gecombineerd met de sterk variërende omstandigheden in zwembaden. Deze bepalen de transportsnelheid van trichlooramine in het water naar de lucht boven het water, en de verdere menging in de ruimte c.q. afvoer naar de buitenlucht. Daarom dient ook het trichlooraminegehalte in de lucht te bepaald te worden. De hoeveelheid trichlooramine moet zoveel als mogelijk worden beperkt.

Ozon

Ozon wordt in sommige zwembaden gebruikt als oxidatiemiddel en ontsmettingsmiddel. Dit leidt tot mogelijk verhoogde concentraties in water en lucht. Ozon heeft een sterke oxiderende werking en kan bij inademing leiden tot schade aan de luchtwegen. Op basis van door de WHO vastgestelde maximumwaarden en een in Nederland geldende wettelijke grenswaarde voor arbeidsblootstellingen, is voor ozon een luchtgrenswaarde van 120 microgram per kubieke meter gekozen als limiet voor blootstelling bij waterbassins.

Artikel 13.23 (lucht: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van luchtmonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 13.24 (lucht: plaats van bemonsteren)

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht moeten worden bemonsterd als sprake is van een gesloten ruimte. Deze parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht moeten worden bemonsterd op de plaats die is vastgesteld in het beheersplan. Dit kan bijvoorbeeld de locatie met veel contact tussen water en lucht zijn, de plaats waar chloor wordt waargenomen of de zijde waar de lucht naar buiten wordt afgevoerd. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal kunnen worden bemonsterd op locaties met veel contact tussen water en lucht, de locatie waar chloor wordt waargenomen of de zijde waar de lucht naar buiten wordt afgevoerd. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Artikel 13.25 (lucht: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

De meting op ozon wordt eens in de drie maanden verricht. De meting op trichlooramine vindt jaarlijks plaats.

Artikel 13.26 (gezondheid: voldoen aan kwaliteitseisen)

In tabel 13.26 zijn de parameters opgenomen en de klasse waarin deze parameters zijn ingedeeld. De klasse waarin de parameter is ingedeeld is met name relevant bij het overschrijden van de kwaliteitseisen. In artikel 13.27 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan.

Uit artikel 13.16 volgt dat met het oog op de waterkwaliteit maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in tabel 13.16. Als de waarde in de tabel wordt overschreden, is niet onmiddellijk sprake van het niet voldoen aan de kwaliteitseisen. In dit artikel zijn twee gevallen opgenomen, waar bij een overschrijding van kwaliteitseis in de tabel, toch geacht wordt te zijn voldaan.

In het tweede lid is een uitzondering opgenomen voor de parameters nitraat en chloride. Bij een overschrijding wordt toch voldaan als de kwaliteitseisen met niet meer dan 50 procent worden overschreden en als bij de laatste drie metingen voor gebonden beschikbaar chloor en de parameters ingedeeld in klasse I en II voldoen aan de kwaliteitseisen. De voorwaarden zijn cumulatief.

In het derde lid is een uitzondering opgenomen voor ureum, kaliumpermanganaat of gebonden beschikbaar chloor. Aan al deze drie parameters wordt geacht te zijn voldaan, als bij de maandelijkse meting twee van de drie parameters voldoen aan de kwaliteitseisen die in tabel 13.16 zijn opgenomen. Dat betekent dat aan de waarde voor gebonden beschikbaar chloor wordt voldaan als ureum en kaliumpermanganaat voldoen aan de kwaliteitseisen die in tabel 13.16 zijn opgenomen.

Artikel 13.27 (gezondheid: maatregelen bij niet voldoen aan kwaliteitseisen)

Uit artikelen 13.16 en 13.22 volgt dat maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht die zijn gesteld in die artikelen. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

De parameters in deze paragraaf zijn in tabel 13.26 ingedeeld in klassen I, II, of III. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II heeft dan weer een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse III.

Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor de parameters ozon of legionella, wordt het waterbassin gesloten. Het waterbassin wordt ook gesloten als twee keer achter elkaar niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II, of als achtereenvolgend niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse III. Nadat het waterbassin is gesloten kan deze alleen worden geopend, als in het geval van vrij beschikbaar chloor, gebonden beschikbaar chloor, zuurgraad of doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor deze parameters wordt voldaan, en, in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Artikel 13.28 (informereren: resultaten meting en gegevens)

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van de metingen op de kwaliteit van de binnenlucht en de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 13.21 en 13.25. Het bevoegd gezag zal geïnformeerd moeten worden over de metingen die door een laboratorium worden verricht, niet over de dagelijkse metingen die worden verricht door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

§ 13.2.2 Zwemvijvers

Artikel 13.29 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin waar voor de waterbehandeling gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter een activiteit als bedoeld in artikel 13.1 is. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'zwemvijvers'. Voor de waterbehandeling wordt gebruik gemaakt van een helofytenfilter. Een helofytenfilter is gedefinieerd als een veld van planten waarmee water wordt gefilterd. De planten zorgen voor een goed leefklimaat van bacteriën, die op hun beurt zuurstof inbrengen en afvalstoffen uit het water omzetten in voedingsstoffen.

Artikel 13.30 (melding)

Artikel 13.29 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in zwemvijvers voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.31 (aanwijzing modules: risicoanalyse, beheersplan en incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in zwemvijvers zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het waterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 13.3. In de toelichting op artikelen 13.57 tot en met 13.60 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 13.32 (water: vullen en aanvullen waterbassin)

Eerste lid

Een waterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een waterbassin kan worden aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. Om hergebruik van water mogelijk te maken is het eveneens toegestaan om het waterbassin aan te vullen met spoelwater. Dit water zal aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 13.33 moeten voldoen.

Artikel 13.33 (water: kwaliteitseisen)

In dit artikel is de verplichting opgenomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor water. In tabel 13.33 zijn de parameters opgenomen en de kwaliteitseis die aan de parameter is gekoppeld. De parameters zijn als volgt onder te verdelen:

- Fysische parameters: zuurstofverzadiging en doorzicht. Aan watertemperatuur zijn in artikel 13.39 eisen opgenomen.
- Chemische parameters: ammonium, totaal fosfor, hardheid totaal, geleidbaarheid, nitraat, zuurgraad en waterstofcarbonaat
- Biologische parameters: fytoplankton. Bovendien gaat artikel 13.40 over de aanwezigheid van vissen, watervogels, ratten en slakken.
- Microbiologische parameters: escherichia coli, intestinale enterococci, pseudomonas aeruginosa, legionella, staphylococcus aureus. De eisen voor zwembassins zijn strenger dan die voor oppervlaktewater. In zwembassins zijn gebruikers vrijwel de enige bron van fecale verontreiniging, bovendien kan een geïnfecteerde gebruiker hoge aantallen ziekteverwekkers uitscheiden.

In de toelichting op artikel 13.16 is ingegaan op de parameters doorzicht, nitraat, pseudomonas aeruginosa, staphylococcus aureus, intestinale enterococci, legionella, zuurgraad en waterstofcarbonaat. Op de parameters die nog niet in de toelichting van artikel 13.16 zijn toegelicht wordt hieronder nader ingegaan.

Zuurstofverzadiging

Bij de vorming van stikstofgas in een nitrificatieproces kan zuurstofarm water ontstaan. Dit is schadelijk voor veel leven in het water en brengt het ecosysteem in gevaar.

Ammonium

Vanuit organisch gebonden stikstof kan ammonium gevormd worden. In een nitrificatieproces kan ammonium worden omgezet in nitriet en vervolgens in nitraat, waaruit stikstofgas kan ontstaan. Het nitrificatieproces kost zuurstof en heeft invloed op het zuurstofgehalte van het water.

Totaal fosfor

Fosfor komt in het milieu meestal als fosfaat voor; een te hoge concentratie fosfaat bevordert de algenbloei in water. Te veel fosfaat in het water kan bij mensen die dit inslikken nierproblemen en osteoporose veroorzaken.

Hardheid totaal

Water met een hoge hardheid heeft voor zover bekend geen nadelige gezondheidseffecten. Water met een te lage hardheid bevat erg weinig calcium en magnesium (mineralen) waardoor het makkelijker stoffen oplost uit leidingmaterialen, waaronder bijvoorbeeld giftige stoffen en zware metalen. Behalve voor gebruikers, zou dit nadelig kunnen zijn voor het biosysteem van de zwembassin.

Geleidbaarheid

Met de geleidbaarheid wordt de elektrische weerstand gemeten. Een hoge weerstand (slechte geleiding) betekent dat er weinig elektronen in het water aanwezig zijn. Een lage weerstand (hoge geleiding) betekent dat er meer geladen deeltjes in het water aanwezig zijn. Water met een hoge geleiding is minder zuiver. Water van drinkwaterkwaliteit is rond de 300 tot 700 microSiemens per centimeter.

Nitraat

Te veel nitraat in het water is, bij inslikken, schadelijk voor de mens.

Waterstofcarbonaat

Om de zuurgraad (pH) constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit wordt bereikt met waterstofcarbonaat. In de voorgaande regelgeving werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: gelijk aan of groter dan 1 millimol per liter. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen. Om deze reden is deze norm verlaagd naar gelijk aan of groter dan 40 milligram waterstofcarbonaat per liter.

Fytoplankton

Het fytoplankton bestaat hoofdzakelijk uit groenalgen (Chlorophyta), kiezelalgen (Bacillariophyceae) en bruin-groenalgen (Cryptophyceae). Cyanobacteriën komen alleen als begeleidende soorten voor. Zoöplankton speelt een belangrijke rol bij de biologische zuivering van het water. Door filtratie verzamelt het zoöplankton voedsel, dat uit bacteriën en algen bestaat. Wanneer veel verschillende soorten en veel individuen aanwezig zijn, is de bijdrage aan de zuivering groter dan wanneer de soortensamenstelling relatief arm is en er weinig individuen aanwezig zijn. Het is van belang het zoöplankton, evenals het fytoplankton, regelmatig te controleren, omdat dit inzicht geeft in het functioneren van de biologische waterzuivering. Eisen aan de zoöplankton-samenstelling kunnen echter niet gesteld worden. In plaats van het tellen van fytoplankton, kan het gehalte aan chlorofyl-a worden vastgesteld. De in de tabel opgenomen normwaarde is de normwaarde voor oppervlaktewater (algemeen en met functie bereiding van drinkwater); voor oppervlaktewater met als functie zwemwater bestaat geen norm voor chlorofyl-a. Wel bestaat een normwaarde van 25 microgram per liter als streefwaarde voor de Goede Ecologische Toestand in ondiepe meren als doelstelling in de Kaderrichtlijn Water.

Escherichia coli

Escherichia coli is een bacterie die van nature voorkomt in de darmen van een mens. In normale omstandigheden veroorzaakt deze geen ziekte. Enkele typen Escherichia coli kunnen infecties veroorzaken, zoals darminfecties of urineweginfecties. Bij mensen met een verminderde weerstand kan Escherichia coli ook bloedstroominfecties veroorzaken.

Artikel 13.34 (informer: overschrijding kwaliteitseis legionella)

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 13.35 (water: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen (en welk deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 13.36 (water: plaats van bemonsteren)

Eerste en tweede lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald dat in zwembassins op alle parameters, met uitzondering van legionella, moeten worden bemonsterd in elk waterbassin. Daarnaast moeten de parameters ammonium, totaal fosfor, hardheid, geleidbaarheid, nitraat, zuurgraad en waterstofcarbonaat ook worden bemonsterd in het behandelde water, dat is het water dat na een biologische behandeling direct wordt gebruikt om een waterbassin mee te vullen.

Derde lid

Op legionella dient bemonsterd te worden op een locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal nog kunnen worden bemonsterd op risicopunten als bedoeld in artikel 2a, vierde lid, onder d, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Artikel 13.37 (water: eigen meting)

Er zijn een aantal parameters die dagelijks moeten worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in zwembassins. Het gaat om de parameters voor zuurstofverzadiging, zuurgraad en doorzicht.

Artikel 13.38 (water: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

Artikel 13.39 (gezondheid: watertemperatuur)

Met het oog op het waarborgen van de gezondheid van de gebruikers kan de watertemperatuur niet te koud zijn, omdat het lichaam dan te sterk afkoelt. Tegelijkertijd biedt een hogere watertemperatuur een gunstig klimaat voor de vermenigvuldiging van bacteriën. Legionellabacteriën bijvoorbeeld prefereren een watertemperatuur van 25 tot 55 graden Celsius.

Artikel 13.40 (gezondheid: aanwezigheid dieren)

Om de gezondheid van de gebruikers te kunnen waarborgen is het noodzakelijk om de aantallen vissen, vogels, ratten en slakken zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. De dieren kunnen ziekteverwekkers in het water brengen.

In stilstaand helder water, zoals een zwembassin, gedijen slakken uitstekend. Bovendien creëert de aanwezigheid van waterplanten, zij het in de waterbehandelingszone, een habitat waarin zij zowel voedsel vinden als een plaats om eitjes af te zetten. Zoetwaterslakken (in het bijzonder poelslakken) zijn de tussengastheer van de door watervogels verspreide parasiet *Trichobilharzia*. De larven van deze parasiet veroorzaken zwemmersjeuk. Het is daarom van belang ervoor te zorgen dat er in zwembassins geen slakken aanwezig zijn. Wanneer toch zoetwaterslakken worden aangetroffen die behoren tot de soorten die als gastheer voor *Trichobilharzia* kunnen optreden, is het raadzaam de slakken en het water in de zwembassin te onderzoeken op de aanwezigheid van de parasiet.

Artikel 13.41 (informer: resultaten meting en gegevens)

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van de metingen op de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 13.37 tot en met 13.39 en de conclusie van de inspectie, bedoeld in artikel 13.40. Bij de inspectie op de aanwezigheid van dieren hoeft niet elke constatering aan het bevoegd gezag te worden doorgegeven, volstaan kan worden met de belangrijkste conclusies zodat trends kunnen worden gesignaleerd. Het bevoegd gezag zal dus zowel geïnformeerd moeten worden over de metingen of inspectie die worden verricht door degene

die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, als de metingen die door een laboratorium worden verricht. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

§ 13.2.3 Waterbassins voor eenmalig gebruik

Artikel 13.42 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin dat na elke gebruiker wordt gelegeerd en waarin niet wordt gedesinfecteerd of waar voor de waterbehandeling geen gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter een activiteit is als bedoeld in artikel 13.1. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'waterbassins voor eenmalig gebruik'.

Artikel 13.43 (melding)

Artikel 13.42 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in waterbassins voor eenmalig gebruik voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.44 (water: vullen, aanvullen en schoonmaken waterbassin)

Eerste lid

Een waterbassin moet worden gevuld en aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een waterbassin voor eenmalig gebruik moet dagelijks worden gedesinfecteerd. Daarnaast moet het waterbassin worden nagespoeld met water van drinkwaterkwaliteit.

§ 13.2.4 Overige waterbassins

Artikel 13.45 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin waarin wordt gedesinfecteerd, waar voor de waterbehandeling geen gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter en niet na elke gebruiker wordt gelegeerd een activiteit als bedoeld in artikel 13.1 is. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'overige waterbassins'. Voorbeelden van overige waterbassins zijn peuterspeelbaden of een waterbassin dat voor de

waterbehandeling gebruik maakt van een andere biologische reinigingsmethode dan een helofytenfilter.

Artikel 13.46 (melding)

Artikel 13.46 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in overige waterbassins voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.47 (aanwijzing modules: risicoanalyse, beheersplan en incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in overige waterbassins zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïventariseerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het waterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 13.3. In de toelichting op artikelen 13.57 tot en met 13.60 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 13.48 (water: vullen en aanvullen waterbassin)

Een waterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Artikel 13.49 (water: kwaliteitseisen)

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen om aan de kwaliteitseisen bedoeld in tabel 13.49 te voldoen. De kwaliteitseis in zichzelf is geen resultaatsverplichting, degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in overige waterbassins met drinkwater moet zich inspannen deze kwaliteitseisen te halen. In artikel 13.56 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen.

De parameters zijn onder te verdelen in parameters voor:

- chemische antropogene belasting: troebelheid,
- microbiologische parameters: pseudomonas aeruginosa, intestinale enterococci, sporen van sulfietreducerende Clostridia, staphylococcus aureus,
- doorzicht, en

- legionella.

Voor alle bij deze activiteit genoemde parameters gelden ook kwaliteitseisen bij waterbassins met waarin wordt gedesinfecteerd. Zie voor een nadere toelichting op deze parameters daarom de toelichting bij artikel 13.16.

Artikel 13.50 (informereren: overschrijding kwaliteitseis legionella)

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 13.51 (water: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen (en welke deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 13.52 (water: plaats van bemonsteren)

Eerste lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald dat in overige waterbassins met drinkwater op alle parameters, met uitzondering van legionella, moet worden bemonsterd in elk waterbassin.

Tweede lid

Op legionella dient bemonsterd te worden op een locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal nog kunnen worden bemonsterd op risicopunten als bedoeld in artikel 2a, vierde lid, onder d, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Derde lid

In de risicoanalyse kan een plaats worden bepaald waar het risico op overschrijding van de parameters het grootst is. Deze locatie van bemonsteren kan vervolgens worden opgenomen in het beheersplan. In afwijking van de plaats die is vastgesteld in het eerste en tweede lid kan dan worden bemonsterd op de locatie die in het beheersplan is vastgesteld.

Artikel 13.53 (water: eigen meting)

Op de parameter doorzicht moet dagelijks worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, zowel binnen een half uur voor openstelling van het waterbassin als tijdens openstelling van het waterbassin.

Artikel 13.54 (water: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten. Maandelijks meten betekent dat tussen de metingen steeds een maand zit (door bijvoorbeeld telkens op de vijfde dag van de maand te meten). Als een waterbassin korter dan een maand is opengesteld moet worden gemeten.

Artikel 13.55 (informereren: resultaten meting en gegevens)

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van de metingen op de waterkwaliteit als bedoeld in artikel 13.54. Het bevoegd gezag zal geïnformeerd moeten worden over de metingen die door een laboratorium worden verricht, niet over de dagelijkse metingen die worden verricht door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en

het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

Artikel 13.56 (gezondheid: maatregelen bij niet voldoen aan kwaliteitseisen)

Uit artikel 13.49 volgt dat er maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit die zijn gesteld in dat artikel. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

In tabel 13.56 zijn de parameters ingedeeld in klasse I of II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II.

Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseisen voor legionella of ozon, parameters die zijn ingedeeld in klasse I, wordt het waterbassin gesloten. Het waterbassin wordt ook gesloten als twee keer achter elkaar niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II. Nadat het waterbassin is gesloten kan deze alleen worden geopend, als in het geval van doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor doorzicht wordt voldaan, en in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Afdeling 13.3 Module risicoanalyse, beheersplan, incidenten

Artikelen 13.57 tot en met 13.60 zijn onderdeel van een module en als zodanig alleen van toepassing als dit bij de desbetreffende activiteit is bepaald. De module is bijvoorbeeld niet bij waterbassins voor eenmalig gebruik aangewezen, de regels in deze afdeling zijn op die activiteit dan ook niet van toepassing.

In deze module zijn regels opgenomen voor het opstellen en naleven van een risicoanalyse en beheersplan. Bij het uitvoeren van de risicoanalyse en het opstellen en vastleggen van het beheersplan kan NEN-EN 15288-2 mogelijk ook een behulpzaam document zijn. Het is echter niet verplicht dit document te volgen. Zowel een risicoanalyse als een beheersplan zijn vormvrij.

Uiteraard moet de risicoanalyse en het beheersplan actueel zijn en worden gehouden. Zo kunnen er bijvoorbeeld aanpassingen nodig zijn als gevolg van wijzigingen aan een waterbassin, waterbehandelingsinstallatie of gebruik van het waterbassin. Dit is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

In paragraaf 4.2.2 is al kort ingegaan op de risicoanalyse en het beheersplan.

Artikel 13.57 (risicoanalyse)

Het opstellen van een risicoanalyse sluit aan bij het uitgangspunt meer vrijheid én verantwoordelijkheid te leggen bij degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. In de risicoanalyse wordt geanalyseerd welke risico's er voor de gebruiker zijn. De analyse bevat een schematisch overzicht van de technische installaties die voor de gezondheid en veiligheid van de gebruiker van belang kunnen zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een filterinstallatie die het water zuivert of een detectiesysteem dat elektronisch toezicht houdt op de gebruikers van het waterbassin. Verder bevat de analyse een plattegrond van de omgeving van het waterbassin. Op

deze plattegrond kan bijvoorbeeld worden aangegeven welke ruimten alleen voor publiek toegankelijk zijn, welke ruimten alleen met blote voeten mogen worden betreden, hoe de vluchtroutes zijn, de ligging en vorm van de waterbassins met vermelding van de waterdiepte. Bovendien bevat de risicoanalyse een omschrijving van de wijze van uitvoering van de risicoanalyse. Wegens het vormvrije karakter van een risicoanalyse is het relevant te weten hoe deze tot stand is gekomen. Zo kan er bijvoorbeeld een professioneel bureau zijn ingeschakeld, kan degene die gelegenheid tot zwemmen of baden biedt een eenmalig inspectieronde hebben gedaan, of gebruik hebben gemaakt van een bepaald invulformulier. Deze informatie is waardevol voor het bevoegd gezag.

Een risicoanalyse betreft in ieder geval een analyse op de volgende aspecten: het risico van verdrinking van gebruikers van het waterbassin, gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht en het risico op letsel van gebruikers in en om het waterbassin.

Bij het risico van verdrinking van gebruikers kan worden ingegaan op:

- het risico van vastzuiging van gebruikers van het waterbassin,
- het aantal, de leeftijd en de zwemgeoeffendheid van de gebruikers,
- de aard van de zwemactiviteit,
- het toezicht, en
- de diepte van het waterbassin.

Bij een analyse van gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht kan worden ingegaan op:

- het risico van overdosering of onderdosering van chemicaliën in het water,
- het risico van uitval van de technische installaties of delen daarvan,
- het risico op inademing van legionellabacteriën,
- de aard, het tijdstip en de duur van de zwemactiviteit, en
- het aantal gebruikers.

Een analyse van het risico op letsel van gebruikers in en om het waterbassin kan betreffen:

- het risico van vastzuiging van gebruikers,
- de aanwezigheid van EHBO-voorzieningen, en
- in en om het waterbassin gebruikte materialen.

Eenzijds kan een risicoanalyse zeer kort zijn, als gezien de aard of het karakter van het waterbassin bepaalde risico's niet zullen spelen. Anderzijds kan de risicoanalyse ingaan op aspecten die in dit artikel niet naar voren komen, de opsomming is niet limitatief. De risicoanalyse moet worden bewaard.

Artikel 13.58 (beheersplan)

Naar aanleiding van de inventarisatie van de risico's voor de gebruiker in de risicoanalyse wordt een beheersplan opgesteld. In dit plan zijn de maatregelen opgenomen om de vastgestelde risico's zoveel als mogelijk te beheersen. De risicoanalyse bevat een omschrijving van de wijze van uitvoering van het beheersplan. Overeenkomstig de risicoanalyse is voor het bevoegd gezag van belang op welke manier het beheersplan wordt ingezet.

In het beheersplan worden in ieder geval de volgende maatregelen opgenomen:

- maatregelen om de kans op verdrinking te voorkomen of beperken,
- maatregelen om gezondheidsschade door de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht te voorkomen of beperken,
- een aanduiding van locaties voor het bemonsteren van de parameters voor de waterkwaliteit of kwaliteit van de binnenlucht,

- een aanduiding van de dag en het dagdeel waarop maandelijkse parameters voor de waterkwaliteit worden gemeten,
- maatregelen om letsel te voorkomen of beperken, en
- maatregelen om de kans op en de nadelige gevolgen van incidenten te voorkomen of beperken.

Bij maatregelen om de kans op verdrinking te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe de risico's op verdrinking, in het bijzonder verdrinking als gevolg van zuigende werking, worden beheerst, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Bij maatregelen om gezondheidsschade door de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- de wijze van analyseren van het water en de lucht,
- de wijze van vastleggen van analysegegevens,
- de wijze van handelen bij afwijken van kwaliteitseisen,
- hoe overschrijding van de kwaliteitseisen wordt voorkomen,
- hoe wordt omgegaan met signalen die erop duiden dat het water of de lucht mogelijk niet aan de kwaliteitseisen voldoet, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

In het beheersplan wordt een aanduiding opgenomen van locaties voor het bemonsteren op een aantal parameters voor de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht. Dit geldt in ieder geval, waar relevant, voor de parameters ozon, doorzicht, trichlooramine en legionella. Voor legionella kan bijvoorbeeld worden aangesloten bij punten waar het water op zodanige wijze ter beschikking komt of wordt gebruikt dat daarbij aerosolen alsmede daardoor, al dan niet samen met andere micro-organismen, meegevoerde legionellabacteriën kunnen vrijkomen in hoeveelheden van ten minste 100 kolonievormende eenheden per liter. Op plaatsen waar het aerosolvormende elementen aanwezig zijn is het infectierisico het grootst. Dit is het geval in whirlpools, bij fonteinen en bij douches. De aanwezigheid van legionella dient als indicator voor de aanwezigheid van biofilms, vervuild filtermateriaal en van mogelijk stilstaande dode leidingen in bijvoorbeeld een bypass. Er kan in deze situaties overwogen worden een monster te nemen bij de uitlaatbuffer of de uitlaat koelfilter/zandfilter voor de chloordosering in plaats van in het bassin. Of bemonstering van een bassin nodig is wordt bepaald door de aanwezigheid van risico's op groei en verneveling van legionella. Als dergelijke risico's in een bassin niet aanwezig zijn, hoeft daar geen bemonstering plaats te vinden.

Bij maatregelen om letsel te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe risico's voor de veiligheid worden beperkt door de looproutes en bewegwijzering om het waterbassin, diepteaanduidingen, pictogrammen, voorlichting, procedures bij glijbanen, golfslagbaden en andere attracties,
- hoe letsel door technische installatie en voorzieningen, tegels, coating, gootroosters, trappen en springvoorzieningen wordt voorkomen, en
- hoe wordt omgegaan met signalen die erop duiden dat mogelijk risico op letsel bestaat
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Bij maatregelen om de kans op en de nadelige gevolgen van incidenten te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe incidenten worden voorkomen en hoe wordt gehandeld tijdens een incident,
- hoe evaluatie en feedback naar aanleiding van incidenten plaatsvindt, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Van de resultaten die met de maatregelen in het beheersplan worden behaald wordt een verslag bijgehouden. Zowel het beheersplan als het verslag moet worden bewaard.

Artikel 13.59 (registratie incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden houdt een registratie bij van incidenten in en om het waterbassin. Deze registratie bevat een vermelding van de aanleiding, de eventuele bijzondere omstandigheden van het voorval, de geconstateerde risico's voor de veiligheid van de gebruikers en de maatregelen die zijn getroffen om herhaling te voorkomen. Deze registratie wordt bewaard, zodat het bevoegd gezag aan de hand van de registratie kan controleren in hoeverre aan de artikelen van het besluit wordt voldaan. Dit mag zowel in papieren als digitale vorm.

In artikel 13.11 is geregeld dat het bevoegd gezag onverwijld geïnformeerd wordt over ongewone voorvallen. Ongewone voorvallen zijn echter iets anders dan incidenten. Een ongewoon voorval is in de bijlage bij de wet geformuleerd als een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk, calamiteit, waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, zoals gezondheid en veiligheid, voor zover deze worden of kunnen worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van ongewone voorvallen bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn verdrinking of het in of rondom het waterbassin oplopen van ernstig letsel. Een voorbeeld van een incident dat niet een ongewoon voorval is, is het oplopen van matig letsel zoals een oppervlakkige schaafwond of een tand door de lip. Het gaat hier namelijk niet om significante gevolgen. Over deze incidenten hoeft het bevoegd gezag niet onverwijld geïnformeerd te worden, maar deze dienen wel te worden geregistreerd.

Artikel 13.60 (overgangsrecht)

Eerste lid

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden hoeft tot 1 januari 2023 nog niet te beschikken over een risicoanalyse of beheersplan als bedoeld in de artikelen 13.57 en 13.58. Dit mag uiteraard wel.

Tweede lid

In artikelen 13.19, vijfde lid, 13.24, 13.36, derde lid, of 13.52, tweede lid is de verplichting opgenomen te bemonsteren op de locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als voor 1 januari 2023 de initiatiefnemer nog geen risicoanalyse en beheersplan heeft opgesteld kan aan deze regel niet worden voldaan. In dat geval wordt voor de parameters voor de waterkwaliteit uitgegaan van de bemonsterlocaties die in de Bhvz waren gesteld. Voor de parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht wordt gemeten op locaties met veel contact tussen water en lucht, de locatie waar chloor wordt waargenomen of de zijde waar de lucht naar buiten wordt afgevoerd.

B

aërosol

Aërosolen zijn waterdeeltjes met een diameter van 1 tot 10 micrometer die fijn verdeeld zijn in de lucht. Aërosolvorming vindt plaats bij het sproeien of vernevelen van water, bijvoorbeeld bij douches, whirlpools of fonteinen. Menselijke besmetting met legionella kan alleen optreden door aërosolen in te ademen waarin zich legionellabacteriën bevinden.

FTE

Formazine troebelingsseenheden is een eenheid waarin troebelheid wordt uitgedrukt. Troebelheid is de mate waarin kleine deeltjes in de vloeistof het licht dat daardoor heen valt verstrooien. Formazine is een oplossing van hydrazine sulfaat en hexamethylene tetramine in ultrapuur water. In voorgaande regelgeving werd gebruik gemaakt van de Duitse vertaling van deze term: Formazine Trübung Einheiten (FTE).

helofytenfilter

Een helofytenfilter is een veld van moerasplanten waarmee het water in een zwembassin op een natuurlijke manier wordt gezuiverd. De moerasplanten zorgen voor een goed leefklimaat van bacteriën, die op hun beurt zuurstof inbrengen en afvalstoffen uit het water omzetten in voedingsstoffen.

hoofdwaterbassin

Een hoofdwaterbassin is een waterbassin met de grootste inhoud van een aantal waterbassins die op hetzelfde circulatiesysteem zijn aangesloten. Met een circulatiesysteem wordt water hergebruikt. Nadat het water wordt afgevoerd uit een waterbassin, wordt het gezuiverd in een zuiveringsinstallatie. Het gezuiverde water wordt vervolgens weer teruggebracht in een waterbassin. Bij gebruik van een dergelijk systeem is de kwaliteit van het water in andere waterbassins dan het hoofdbassin gelijk aan of beter dan de kwaliteit van het water in het hoofdbassin. Daarom zullen bepaalde verplichtingen in die gevallen alleen gelden in het hoofdwaterbassin.

vrij beschikbaar chloor

Vrij beschikbaar chloor is de hoeveelheid actief chloor in het water en wordt gebruikt als desinfectiemiddel. Het vrij beschikbaar chloor gaat een verbinding aan met verontreinigingen in het waterbassin. Zodra een verbinding is aangegaan is het chloor niet langer vrij beschikbaar, en wordt het gebonden chloor genoemd. Voor de concentratie van vrij beschikbaar chloor geldt zowel een ondergrens om bacteriën tegen te gaan, als een bovengrens om irritatie van slijmvliezen en stankoverlast te vermijden.

waterbassin

Een waterbassin is een waterkerende constructie. Natuurlijke zwemlocaties, zoals vijvers of zwemmeertjes die in contact staan met het grondwater, zijn geen constructie, en vallen daarmee niet onder de definitie.

Artikel II (wijziging Besluit OM-afdoening)

(gereserveerd voor wijziging bijlage II bij het Besluit OM-afdoening)

Artikel III (wijziging Drinkwaterbesluit)

De term badinrichting komt niet terug. Daarom is de verwijzing naar de badinrichting in artikel 35 van het Drinkwaterbesluit vervangen door een verwijzing naar de locatie waar gelegenheid wordt verricht tot zwemmen of baden in een waterbassin.

Artikel IV (overgangsrecht)

Er is overgangsrecht opgenomen voor de kennisgeving die bij het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een badinrichting op grond van artikel 10, eerste lid, van de Whvbz zou moeten worden gedaan. Een badinrichting die dit heeft gedaan, hoeft, onder gelijkblijvende omstandigheden, zich niet opnieuw te melden.

Op grond van artikel 12, eerste lid, van het Bhvbz konden gedeputeerde staten bepalen dat er een onderzoek moest worden verricht ten aanzien van niet in de bijlage bij dat besluit genoemde parameters, of dat vaker onderzocht moest worden dan in die bijlage aangegeven. Een dergelijke beschikking, die van kracht is voor inwerkingtreding van dit besluit, wordt beschouwd als een maatwerkvoorschrift.

Als voor inwerkingtreding van dit besluit regels zijn opgenomen in de omgevingsverordening die afwijken van de regels die met dit aanvullingsbesluit worden opgenomen, worden deze regels in de omgevingsverordening beschouwd als maatwerkregels.

Artikel V (inwerkingtreding)

Inwerkingtreding geschiedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Het besluit treedt in werking op hetzelfde tijdstip als het Besluit activiteiten leefomgeving.